

മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള
ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയുടേയും ഉപരിതല
ജലസംഭരണിയുടേയും നിർമ്മാണം

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠന റിപ്പോർട്ടും
സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ
രൂപരേഖയും

തിരുവനന്തപുരം ജില്ല കളക്ടറേറ്റ്

തീയതി : 01/02/2023

തയ്യാറാക്കിയത്

അദ്ധ്യാന

കേരള ഫോറം ഓഫ് പാർട്ടിനേഴ്സ് ഇൻഫർഷണൽ വൊക്കേഷണൽ ട്രെയിനിംഗ്
കൂടാരം, പാർവ്വതി നഗർ, മേനംകുളം, കഴക്കൂട്ടം പി.ഒ.
തിരുവനന്തപുരം - 695 582, കേരളം, ഇന്ത്യ.

(സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠന യൂണിറ്റ്,
തിരുവനന്തപുരം ജില്ല)

SIA Report

Water Scheme Project for Mudakkal Grama Panchayat

Prepared by : Adhwana SIA Unit

Submitted to: Deputy Collector (L.A)
Collectorate, Civil Station.
Kudappanakkunnu,
Thiruvananthapuram - 695 043.

Date :

Place : Menamkulam, Kazhakkuttom, Thiruvananthapuram

അദ്ധ്യായങ്ങൾ

ഉള്ളടക്കം

പേജ്

1. എക്സിക്യൂട്ടീവ് സംഗ്രഹം
2. പദ്ധതി വിശദ വിവരങ്ങൾ
3. പഠന രീതി
4. ഭൂമിയുടെ മൂല്യ നിർണ്ണയം
5. ബാധിതരായ കുടുംബങ്ങളുടേയും അവരുടെ സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തുക്കളുടേയും വിവരങ്ങൾ
6. സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാംസ്കാരിക സാഹചര്യങ്ങൾ
7. സാമൂഹ്യ ആഘാതങ്ങൾ
8. ഗുണദോഷ വിശകനനം
9. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി
10. പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകളും ശുപാർശകളും.

അനുബന്ധങ്ങൾ

- A1 Interview Schedule used for data collection from land owners.
- A2 Gazette Notification
- A3 Government Order
- A4 Form of Requisition for Acquisition of Land
- A5 Alignment Sketches
- A6 News paper advertisements
- A7 Participant list of public hearing.

അദ്ധ്യായം ഒന്ന്
എക്സിക്യൂട്ടീവ് സംഗ്രഹം
(Executive Summary)

1.1. ആമുഖം

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ, ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ, മുദാക്കൽ, അവനവൻചേരി വില്ലേജുകളിൽ, മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഗ്രാമീണ ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലയും, ഉപരിതല സംഭരണിയും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സാമൂഹികാഘാത പഠനം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നടപടി പ്രകാരം “അധ്യാന” എന്ന സംഘടനയെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. (Proceedings of the District Collector, Thiruvananthapuram K4/373463/2021 & Kerala Gazette No. 3846 dt. 15/11/2022)

Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (RFCTLARR Act, 2013) എന്ന നിയമവും അതിന്റെ ചട്ടങ്ങളും അനുസരിച്ച് അധ്യാന നടത്തിയ പഠന പ്രക്രിയയുടെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് സംഗ്രഹമാണ് ഒന്നാം അധ്യായത്തിൽ കാണുക.

1.2. പദ്ധതി സംഗ്രഹം

ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിലെ മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിലെ മുദാക്കൽ വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന 121/9, 121/26 എന്നീ റീ സർവ്വേ നമ്പരുകളിലുള്ള രണ്ടു പുരയിടങ്ങളും, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജിലെ 92/10 റീ സർവ്വേ നമ്പറിൽ ഉള്ള ഒരു പുരയിടവും ഏറ്റെടുത്ത്, ഒരു ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലയും ഒരു ഉപരിതല ജലസംഭരണിയും നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി. ജലദൗർലഭ്യം അനുഭവിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യം. മുദാക്കൽ വില്ലേജിൽ അയിലം എന്ന പ്രദേശത്തുള്ള 121/9 റീ സർവ്വേ നമ്പരിലെ 30.0105 സെന്റ് (12.5 ആർ) സ്ഥലവും, 121/26 റീ സർവ്വേ നമ്പരിലെ 8.2745 സെന്റ് (3.35 ആർ) സ്ഥലവും ഉപയോഗിച്ച് 6 MLD ശേഷിയുള്ള ജലശുദ്ധീകരണശാല നിർമ്മിക്കുക, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജിൽ നെടുമ്പറമ്പ് പ്രദേശത്ത് 92/10 സർവ്വേ നമ്പരിലുള്ള 27.491 സെന്റ് (11.13 ആർ)

സ്ഥലത്ത് ഉപരിതല ജലസംഭരണി (19LL OHSR) നിർമ്മിക്കുക എന്നീ രണ്ട് പ്രധാന പ്രവൃത്തികളാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ നിർവ്വഹിക്കാനുള്ളത്.

1.3. പഠനരീതി (Methodology)

ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയും ഉപരിതല ജലസംഭരണിയും നിർമ്മിക്കാനുള്ള പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടിയെന്ന നിലയിൽ, സാമൂഹികാഘാത പഠന റിപ്പോർട്ടും [LARR Act 8.4(1)] സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരണ രൂപരേഖയും തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള (LARR Rules 2014/ R. 9 and 10) വിവര ശേഖരണത്തിനായി രണ്ടുതരം സ്രോതസ്സുകളെയാണ് പ്രധാനമായും ആശ്രയിച്ചത്.

1.3.1. പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകൾ (Primary Sources)

- പദ്ധതി ബാധിത വസ്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥരും, അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളും.
- പദ്ധതിക്കായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഭൂമി ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രദേശത്തെ ജന പ്രതിനിധികൾ.
- ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടറുടെ ഓഫീസ്.
- എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ, കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി.
- മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി എന്നീ വില്ലേജ് ഓഫീസുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ.

1.3.2. ദ്വിതീയ സ്രോതസ്സുകൾ (Secondary Sources).

- റികിസിഷനിംഗ് അതോറിറ്റിയായ കേരള ജല അതോറിറ്റി എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ Form of Requisition for Acquisition of Land [Form No. 2 (Rule 3(2))] എന്ന രേഖയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ.
- ആറ്റിങ്ങൽ - അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജ് ഓഫീസിൽ നിന്ന്

ലഭിച്ച അടിസ്ഥാന നികുതി രജിസ്റ്ററിൽ [Form F (Rule 4)] നിന്നുള്ള പകർപ്പ്.

- മുദാക്കൽ വില്ലേജ് ഓഫീസിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഫീൽഡ് സർവ്വേയിലെ സ്കെച്ച്.
- തഹസിൽദാർ ഓഫീസിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച Alignment Sketch ഉൾപ്പെടെയുള്ള രേഖകൾ.

ഭൂവുടമകളുമായി അഭിമുഖം നടത്തി അവരുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക സ്ഥിതികളും ഭൂമിയെപ്പറ്റിയുള്ള വിശദാംശങ്ങളും ശേഖരിക്കുന്നതിനായി ഒരു Interview Schedule തയ്യാറാക്കി, നേരിട്ടും, ഫോണിലൂടെയും, ഈമെയിലിലൂടെയുമാണ് പ്രാഥമിക വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന മൂന്ന് സർവ്വേ നമ്പറുകളിൽ ഒരു ഭൂവുടമ തന്റെ സ്ഥലം പദ്ധതിക്കായി വിട്ടു നൽകാൻ തയ്യാറല്ല എന്ന് അറിയിച്ചു. എങ്കിലും, പ്രസ്തുത ഭൂവുടമയുമായും തന്റെയും കുടുംബത്തിന്റെയും സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിഗതികൾ പഠന ഗ്രൂപ്പുമായി പങ്കുവയ്ക്കുകയുണ്ടായി. അപ്രകാരം മൂന്ന് ഭൂവുടമകളുടേയും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ദ്വീതീയ രേഖകളും വിശദമായി പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി.

1.4. പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകൾ

1.4.1. പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, മുദാക്കൽ വില്ലേജിലെ റീ സർവ്വേ നമ്പർ 121/9, 121/26 എന്നീ വസ്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥരായ രണ്ടു പേരുടേയും, അവനവന്റേതായി വില്ലേജിലെ റീ സർവ്വേ നമ്പർ 92/10 എന്ന വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥന്റേയും കുടുംബങ്ങളെയാണ്, പദ്ധതി നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്നത്.

1.4.2 ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ (സർവ്വേ നം. 121/9), സുരേഷ് കുമാർ (സർവ്വേ നം. 92/10) എന്നീ ഭൂവുടമകൾ തങ്ങളുടെ 57 സെന്റ് സ്ഥലം (രണ്ടിടങ്ങളിലായി) പദ്ധതിക്കായി വിട്ടു നൽകാൻ തയ്യാറാണ്. ശ്രീ. പ്രതാപൻ (സർവ്വേ നം. 121/26) എന്നയാൾ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള പ്രസ്തുത സ്ഥലം വിട്ടു നൽകാനാവില്ല എന്നും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1.4.3. മൂന്നു സ്ഥലങ്ങളിലും അതിന്റെ ഉടമകൾ താമസിക്കുന്നില്ല. അവിടെ വീടുകളോ, കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങളോ, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളോ, അങ്കൻവാടി മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളോ നിലവിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നില്ല. അവിടങ്ങളിൽ തൊഴിലിടങ്ങളോ, സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളോ, രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ ഓഫീസുകളോ ഒന്നും തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.

1.4.4. മൂന്ന് സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ (സർവ്വേ നം. 92/10) മാത്രം റബ്ബർ തൈകൾ വളരുന്നുണ്ട്. മറ്റൊരിടത്ത് (സർവ്വേ നം. 121/9) വലുതും ചെറുതുമായ വൃക്ഷലതാദികളാണ് ഉള്ളത്. കൃഷി ചെയ്യുന്നില്ല. പാഴ് ചെടികളും വളർന്ന് വരുന്നുണ്ട്. മൂന്നാമത്തെ ഇടത്തിൽ (സർവ്വേ നം. 121/26) കുറച്ച് വാഴകൾ നിൽക്കുന്നുണ്ട്. മരച്ചീനി നട്ടതിന്റെ അടയാളങ്ങളുണ്ട്. എലി ശല്യം മൂലം കമ്പുകൾ വളരുന്നില്ല.

1.4.5. മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതിക്കായി കൈമാറിയാലും, ഉടമകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവരുടെ ജീവിതത്തിലോ ഉപജീവനത്തിലോ കാര്യമായ നഷ്ടങ്ങൾ സംഭവിക്കുകയില്ല എന്ന് കാണുന്നു.

1.4.6. സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലൂടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സാമൂഹികമായോ സാമ്പത്തികമായോ സാംസ്കാരികമായോ രാഷ്ട്രീയമായോ യാതൊരു പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാവുകയില്ല എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

1.4.7. മാത്രമല്ല, പദ്ധതി മൂലം ടി പ്രദേശത്തെ മുഴുവൻ ജനങ്ങൾക്കും ശുദ്ധജലം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. സ്വന്തമായി കിണർ, കുഴൽ കിണർ മുതലായവ ഇല്ലാത്ത ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധജലം സൗജന്യമായി ലഭിക്കുന്നതിനാൽ, അവരുടെ

ജീവിതങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടും. ആരോഗ്യ രംഗത്ത് ഏറെ ഗുണകരമായ നേട്ടങ്ങളുണ്ടാകും.

1.4.8. ഭൂമി പദ്ധതിക്കായി വിട്ടു നൽകുന്നവർക്ക് ന്യായമായ തുക വിലയായി ലഭിക്കുന്നതിനാൽ, കൂടുതൽ ലാഭകരമായ രീതികളിൽ പണം നിക്ഷേപിക്കാൻ കഴിയും. അവർക്കും സമൂഹത്തിനും ഇത് പലതരത്തിൽ പ്രയോജനകരമാകുകയും ചെയ്യും. പുതിയ തൊഴിലവസരങ്ങളും, വ്യാപാര വാണിജ്യ സംരംഭങ്ങളും ഉണ്ടാകാനുള്ള സാധ്യതകളും കാണുന്നു.

1.4.9. ചുരുക്കത്തിൽ, ദോഷഫലങ്ങൾ ഒന്നുമില്ലാത്തതും ഗുണഫലങ്ങൾ ഏറെ ഉള്ളതുമായ പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി കൈമാറുമ്പോൾ, അവയുടെ ഉടമകൾക്കും വിവിധങ്ങളായ നേട്ടങ്ങളുണ്ടാകും.

1.5. സാമൂഹ്യ ആഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി മൂലം സമൂഹത്തിന് അനുകൂല ഫലങ്ങളാണ് ഉണ്ടാകുക. ജലദുർലഭ്യം നേരിടുന്ന ധാരാളം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഈ പദ്ധതി ആശ്വസമാകും. ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ നിലവിൽ ആരും താമസിക്കുന്നില്ല. വീടുകളോ മറ്റ് കെട്ടിടങ്ങളോ ഇല്ല. കൃഷി ചെയ്യാൻ പര്യാപ്തമായ ഭൂമിയാണെങ്കിലും, റബ്ബർ നട്ടിരിക്കുന്ന 92/10 എന്ന റീ സർവ്വേ നമ്പരിലെ വസ്തു ഒഴികെ, മറ്റ് രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളിലും കാര്യമായ കൃഷിയില്ല. വാഴയും മരച്ചീനിയും ഒരു ഭൂമിയിലും, കുറെ വൃക്ഷങ്ങൾ മൂന്നാമത്തെ ഭൂമിയിലും വളരുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിലൂടെ ഉടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടങ്ങൾക്ക് ന്യായവും സത്വരവുമായ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകിയാൽ മതിയാകും. എങ്കിലും, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നു.

1.5.1. നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം എത്രയും വേഗം നിശ്ചയിച്ച് ഉടമസ്ഥരുടെ സമ്മതം വാങ്ങുക. നഷ്ടപരിഹാരം നിശ്ചയിക്കുമ്പോൾ നഷ്ട സാധ്യതകൾ മുഴുവൻ പരിഗണിക്കുക. അനാവശ്യമായ കാലതാസമവും നിയമപോരാട്ടങ്ങളും ഒഴിവാക്കാൻ ഇത് ഉപകരിക്കും.

1.5.2. നഷ്ടപരിഹാരത്തുക നിശ്ചയിച്ചാലുടൻ അത് ബന്ധപ്പെട്ട ഉടമസ്ഥർക്ക് എത്രയും വേഗം നൽകുക.

1.5.3. ഇടനിലക്കാരെ ഒഴിവാക്കുക. അതിനായി, ഉടമസ്ഥർക്ക് ഫലപ്രദമായ ബോധവൽക്കരണം നൽകുക, സർക്കാരും ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥരും നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെടുക. ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം അർഹരായവർക്ക് ലഭിക്കാൻ ഇത് ഉപകരിക്കുന്നു.

1.5.4. സമൂഹത്തിന് ഉപകാരപ്രദമായ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി, തങ്ങളുടെ സ്ഥലം സർക്കാറിന് വിട്ടുനൽകിയ ഭൂവുടമകളെ പ്രദേശികമായി ഉചിതമായ രീതിയിൽ ആദരിക്കുക.

1.6. റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഉള്ളടക്കം

മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിനു വേണ്ടി നടപ്പാക്കുന്ന ശുദ്ധജല ശുദ്ധീകരണ, സംഭരണ, വിതരണ പദ്ധതിയ്ക്കായി സാമൂഹ്യ ആഘാത നിർണ്ണയവും, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയും ഉൾപ്പെടുന്ന ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ, പ്രാഥമിക പേജുകൾ കൂടാതെ 10 അധ്യായങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. അവലംബങ്ങളും അനുബന്ധങ്ങളുമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയ രേഖകളും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. അധ്യായങ്ങൾ ഇവയാണ് :

1. എക്സിക്യൂട്ടീവ് സംഗ്രഹം
2. പദ്ധതി വിശദ വിവരങ്ങൾ
3. പഠന രീതി
4. ഭൂമിയുടെ മൂല്യ നിർണ്ണയം
5. ബാധിതരായ കുടുംബങ്ങളുടേയും അവരുടെ സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തുക്കളുടേയും വിവരങ്ങൾ
6. സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാംസ്കാരിക സാഹചര്യങ്ങൾ
7. സാമൂഹ്യ ആഘാതങ്ങൾ
8. ഗുണദോഷ വിശകനവം
9. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി
10. പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകളും ശുപാർശകളും.

1.7. ഉപസംഹാരം

മുദാക്കൽ ശുദ്ധജല, ശുദ്ധീകരണ, സംഭരണ, വിതരണ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി നടത്തിയ സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങളാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. അവയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ അടുത്ത അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം രണ്ട്
പദ്ധതിയുടെ വിശദ വിവരങ്ങൾ
(Detailed Project Description)

2.1 ആമുഖം

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ, ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനു വേണ്ടി നടപ്പിലാക്കുന്ന “ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയുടേയും, ഉപരിതല ജല സംഭരണിയുടേയും നിർമ്മാണം” എന്ന പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി മനസ്സിലാക്കിയ പദ്ധതി വിശദ വിവരങ്ങളാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

2.2. പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം

മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ അയിലം, നെടുമ്പറമ്പ് പ്രദേശത്ത് വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ രൂക്ഷമായ ജലദുർലഭ്യം അനുഭവിച്ചു വരുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ, അവർക്ക് ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയുടേയും ജലസംഭരണിയുടേയും നിർമ്മാണം എന്ന പദ്ധതി രൂപീകൃതമായത്.

രണ്ടു വില്ലേജുകളിലായി മൊത്തം 0.2663 ഹെക്ടർ (65.775 സെന്റ്) അഥവാ 26.63 ആർ ആവശ്യമുള്ളതായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടു. പ്രസ്തുത ഭൂമി മൂന്ന് ഉടമസ്ഥരുടെ കൈവശമാണുള്ളത്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനുമുള്ള 2013-ലെ നിയമത്തിലവെ 4-ാം വകുപ്പിന്റെ (1)-ാം ഉപ വകുപ്പനുസരിച്ച് കേരള സർക്കാരിൽ നിക്ഷിപ്തമായ അധികാരം വിനിയോഗിച്ച് ഏറ്റെടുക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന പ്രദേശത്ത് സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം നടത്തേണ്ടതുളളതിനാൽ, ആക്ടിൽ പരാമർശിക്കുന്ന വിധം സാമൂഹ്യ ആഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും വേണ്ടി തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ എംപാനൽ ചെയ്യപ്പെട്ട സാമൂഹ്യ ആഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റായ അദ്ധ്യാന (പാർവ്വതി നഗർ, മേനംകുളം, കഴക്കൂട്ടം) എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കി അനുമതി നൽകുകയുണ്ടായി. അപ്രകാരം അദ്ധ്യാന പ്രസ്തുത പ്രദേശത്ത് സാമൂഹ്യ ആഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുകയും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുൾപ്പെടെ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു.

2.3. പദ്ധതിയുടെ ന്യായീകരണം

മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ പൊതുജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ പ്രാധാന്യവും ഉപയോഗവും ഉള്ള പദ്ധതിയാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലയും ഉപരിതല ജലസംഭരണിയും ഉൾപ്പെടുന്ന ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതി. ജനങ്ങൾക്ക് തടസ്സം കൂടാതെ ആവശ്യമുള്ളത്ര ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ഉദാത്തമായ ലക്ഷ്യം തന്നെയാണ് പദ്ധതിയുടെ ന്യായീകരണം.

2.4. പദ്ധതി പ്രദേശവും ഭൂവിസ്തൃതിയും

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ, ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജുകളിലായി അടയാളപ്പെടുത്തിയ യഥാക്രമം 121/9, 121/26 എന്നീ റീ സർവ്വേ നമ്പരുകളിലും, 92/10 സർവ്വേ നമ്പരിലുമുള്ള 0.2663 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതി പ്രദേശം. മുദാക്കൽ വില്ലേജിൽ അയിലത്ത് ഉള്ള 121/09, 121/26 എന്നീ റീ സർവ്വേ നമ്പരുകളിലുള്ള 38.2450 സെന്റ് സ്ഥലത്ത് ജല ശുദ്ധീകരണ ശാല നിർമ്മിക്കുകയും, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജിലുള്ള 27.491 സെന്റ് സ്ഥലത്ത് ഉപരിതല ജല സംഭരണി നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്യാനാണ് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

Table No. 2.1. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളുടെ വിസ്തീർണ്ണം

ക്രമ നമ്പർ	വില്ലേജ്	ബ്ലോക്ക്	റീസർവ്വേ നമ്പർ	വിവരണം	വിസ്തീർണ്ണം ഹെക്ടറിൽ
1	മുദാക്കൽ	45	121/9	പുരയിടം	0.1215 ഹെക്ടർ/ 30.0105 സെന്റ്/ 12.15 ആർ
2	മുദാക്കൽ	45	121/26	പുരയിടം	0.0335 ഹെക്ടർ/ 8.2745 സെന്റ്/ 3.35 ആർ
3	അവനവഞ്ചേരി	42	92/10	പുരയിടം	0.1113 ഹെക്ടർ/ 27.491 സെന്റ്/ 11.13 ആർ

2.5. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുക്കളുടെ അതിരുകൾ

പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മൂന്ന് സർവ്വേ നമ്പരുകളിലുള്ള വസ്തുക്കൾ പുരയിടങ്ങളാണ്. സർവ്വേ നമ്പർ 121/09-ൽ ഉള്ള വസ്തുവിൽ വിവിധതരം മരങ്ങളും പാഴ് ചെടികളുമാണുള്ളത്. ഈ

വസ്തുവിന്റെ അതിരുകളായി കിഴക്ക് ആയിലം - വെഞ്ഞാറമൂട് റോഡ്, തെക്കുവശം ഗവൺമെന്റ് മോഡൽ ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്ക് പോകുന്ന റോഡും വടക്ക് ക്ഷേത്രവും 121/26 സർവ്വേ നമ്പരിലെ വസ്തുവുമാണുള്ളത്. പടിഞ്ഞാറ് പ്രതാപൻ എന്നയാളുടെ വസ്തുവും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

സർവ്വേ നമ്പർ 121/26 വസ്തു അയിലം - വെഞ്ഞാറമൂട് മെയിൻ റോഡിനോട് ചേർന്ന് പടിഞ്ഞാറ് വശത്ത് കിടക്കുന്നു. അതിന്റെ മറ്റ് മൂന്ന് അതിരുകളിൽ തെക്ക് ഗവൺമെന്റ് ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറിയും, കിഴക്ക് സർവ്വേ നമ്പർ 121/9 വസ്തുവും വടക്ക് മറ്റൊരാളുടെ വസ്തുവുമാണുള്ളത്.

പദ്ധതിക്കായി അടയാളപ്പെടുത്തി യഥാവിധി സർവ്വേ കല്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത് കാണാവുന്നതാണ്.

റീ സർവ്വേ നമ്പർ 92/10-ൽ ഉള്ള വസ്തു അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജിൽ നെടുംപറമ്പ് എന്ന സ്ഥലത്താണുള്ളത്. പൊക്കം കൂടിയ പ്രദേശത്തുള്ള ഈ സ്ഥലത്താണ് ഉപരിതലജലസംഭരണി സ്ഥാപിക്കുന്നത്. ഇവിടെ, പാലൈക്കുറൻ തുടങ്ങിയിട്ടില്ലാത്ത റബ്ബർതൈ മരങ്ങളാണുള്ളത്. കിഴക്ക് നെടുംപറമ്പ് - കരിക്കുന്ന് റോഡരികിൽ ഈ ഭൂമി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. മറ്റ് മൂന്ന് അതിരുകളായി മൂന്ന് സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ് കാണുക.

റവന്യൂ വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള സ്കെച്ചുകളിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ വിശദാംശങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്.

- സ്കെച്ച് 2.1 - സർവ്വേ നമ്പർ 121/9 (See Annexure No.A51.)
- സ്കെച്ച് 2.2 - സർവ്വേ നമ്പർ 21/26 (See Annexure No.A52.)
- സ്കെച്ച് 2.3 - സർവ്വേ നമ്പർ 92/10 (See Annexure No.A53.)

Table No. 2.2. പദ്ധതിക്കായി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വസ്തുക്കളെ സംബന്ധിക്കുന്ന കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു

ക്രമ നമ്പർ	സർവ്വേ നമ്പർ	ഭൂമി ഉടമസ്ഥർ	അസ്സെറ്റ്സ്
1	121/9	ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ, വലിയകട്ടക്കൽ വെഞ്ഞാറമൂട് പി.ഒ	തേക്ക്മരം - 4 തൈതേക്ക് - 2 തെങ്ങ് - 4 കശുമാവ് - 2 അക്കേഷ്യ - 1 പ്ലാവ് - 1 വട്ടത്താമര - 2 മഞ്ചണാത്തി - 1
2	121/26	ശ്രീ. പ്രതാപൻ ചിറയിൽ വീട് മുദാക്കൽ അയിലം പി.ഒ.	വാഴ - 25 (2 മൂട്) തൈതേങ്ങ് - 2 പ്ലാവ് - 1 മൂരിങ്ങ - 4
3	90/10	ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ തിരുവോണം ടോൾമൂക്ക് അവനവഞ്ചേരി ഇളവയൽ പി.ഒ.	റബ്ബർ മരങ്ങൾ - 33 അക്കേഷ്യ - 2 വട്ടത്താമര - 2

മാപ്പ് 2.1 - പ്രോജക്ട് സൈറ്റ് മാപ്പ്

2.6. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ

മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിൽ വസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ജലദൗർലഭ്യം പരിഹരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലയും ഉപരിതല ജല സംഭരണിയും ഉൾപ്പെടുന്ന നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്. കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രസ്തുത പദ്ധതി വിവിധ പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷമാണ് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതെന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നു. പദ്ധതി ചെലവ്, സ്ഥല ലഭ്യത, സ്ഥലത്തിന്റെ വില, പദ്ധതിയുടെ കപ്പാസിറ്റി, ജനങ്ങളുടെ പ്രയോജനം, പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ എണ്ണം, മുതലായവ കൂടെ പരിഗണിച്ചാണ് പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. എല്ലാ കാര്യങ്ങളും പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടത് സാധ്യമല്ല എന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതിനേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട മറ്റു സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി ലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല.

2.7. നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ

അംഗീകൃതമായ പദ്ധതിയിൽ പറയുന്ന നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കാൻ കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്കാണ് ചുമതല. വിദഗ്ദ്ധരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കേണ്ട പ്രസ്തുത പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിന് അവിദഗ്ദ്ധ തൊഴിലാളികളുടെ സേവനവും അത്യാവശ്യമായി വരും. വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ എൻജിനീയർമാരുടെ മേൽ നോട്ടത്തിന് വിധേയമായി, ടെണ്ടർ നടപടികളിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്ന കരാറുകാരുടെ പ്രവർത്തനവും പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിന് ആവശ്യമാണ്. അവിദഗ്ദ്ധ തൊഴിലാളികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് കരാറുകാർക്ക് കാര്യമായ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവുകയില്ല. കാരണം, പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങളിൽ, ദിവസ വേതനാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നതിന് ധാരാളം തൊഴിലാളികളെ ലഭ്യമാണ്.

പദ്ധതി നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള യന്ത്ര സാമഗ്രികളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും ഏറ്റവും നല്ല ഗുണമേന്മയിലും ബലത്തിലും ഉറപ്പാക്കാൻ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയിലെ വിദഗ്ദ്ധരും പ്രാപ്തരാണ്; ബാധ്യസ്ഥരുമാണ്.

2.8. അനുബന്ധ ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത

പദ്ധതി നിർമ്മാണം നടക്കുമ്പോഴും പൂർത്തിയായതിനു ശേഷവും പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് ആവശ്യമായ സുരക്ഷ ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതായി വരും. അയിലം, നെടുംപറമ്പ് എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിൽ വിലപിടിപ്പുള്ള യന്ത്രങ്ങളും നിർമ്മിതികളും ഉണ്ടാകും. സാമൂഹ്യ ശ്രോഹികളുടേയോ മറ്റ് മോഷ്ടാക്കളുടേയോ ഉപദ്രവം ഉണ്ടാകാനിടയുള്ളതിനാൽ, വേണ്ടത്ര വെളിച്ചവും ചുറ്റുമതിലുകളും / കമ്പിവേലികളും, സുരക്ഷാ ജീവനക്കാരും ആവശ്യമായി വരാം. ഇക്കാര്യം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നിർവ്വഹിക്കപ്പെടു മെന്ന് കരുതുന്നു.

2.9. മുമ്പ് നടത്തിയ പഠനങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി, ഇതിനുമുമ്പ് സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു.

2.10. പദ്ധതിയ്ക്ക് ബാധകമായ നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും.

ലക്ഷ്യങ്ങളും പ്രസക്തിയും

സംസ്ഥാനത്ത് സർക്കാർ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുമ്പോൾ, രാജ്യത്ത് നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും പാലിച്ച് മാത്രമേ പ്രവർത്തിക്കാനാവൂ. അപ്രകാരം, നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിനും നിയമാനുസൃതമായ നടപടികൾ പാലിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതി നിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വരെയ്ക്കും അവ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രധാന നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

1. Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013.
2. Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Social Impact Assessment and Consent) Rules, 2014.
3. Right to Fair Compensation and Transparency in Land

Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Compensation, Rehabilitation, Resettlement and Development Plan) Rules, 2015.

4. Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act (Kerala) Rules, 2015.
5. Right to Fair Compensation, Rehabilitation and Resettlement (Removal of Difficulties) Order, 2015.
6. Government of Kerala – Revenue Department – State Policy for Compensation and Transparency in Land Acquisition, 2015.

പുതിയ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ, അവ മൂലം പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതി, ജനങ്ങളുടെ ജീവനോപാധി, പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ, പൊതു ജനാരോഗ്യം, ജനങ്ങളുടെ സുരക്ഷിതത്വം, സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക മേഖലകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന പ്രക്രിയ മുതലായവയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കില്ല എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്താനാണ് പ്രസ്തുത നിയമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്ന ജനങ്ങളോ സാഹചര്യങ്ങളോ നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ അവർക്കുണ്ടാകാനിടയുള്ള സർവ്വ വിധമായ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾക്ക് സത്വരവും നിയമാനുസൃതവും നീതി പൂർവ്വകവുമായ പരിഹാര നടപടികളും നിയമങ്ങളുടെ പരിധിയിലും ഉള്ളടക്കങ്ങളിലുമുണ്ട്. സാമൂഹികാഘാത പഠനത്തിന്റെ പ്രസക്തിയും ലക്ഷ്യവും അവിടെയാണ് വ്യക്തമാകുന്നത്.

സ്ഥലമെടുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, സമഗ്രമായ സമീപനമാണ് നിയമങ്ങളിൽ കാണുന്നത്. RFCTLARR Act, 2013-ൽ വകുപ്പ് 4(5) പ്രകാരം, സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപജീവനം, അവരുടെയോ, സമൂഹത്തിന്റെയോ വസ്തു വകകൾ, ആസ്തികൾ, മറ്റ് നിർമ്മിതികളും നിർമ്മാണങ്ങളും, പ്രത്യേകിച്ച് റോഡുകൾ, പൊതു ഗതാഗതം, ഡ്രൈനേജ്, ശുചിത്വ സംവിധാനങ്ങൾ, കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ, കന്നുകാലികൾക്ക് വേണ്ട ജല ലഭ്യത, സാമൂഹ്യ കൂട്ടങ്ങൾ, മേച്ചിൽ സ്ഥലങ്ങൾ, നാണ്യ വിളകൾ, പോസ്റ്റ് ഓഫീസുകൾ, ന്യായവില ഷോപ്പുകൾ, ഭക്ഷ്യ ധാന്യ സ്റ്റോറേജുകൾ, വൈദ്യുതി വിതരണം, ആരോഗ്യ

പരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ, സ്കൂളുകൾ, വിദ്യാഭ്യാസ പരിശീലന സൗകര്യങ്ങൾ, അംഗനവാടികൾ, കുട്ടികളുടെ പാർക്കുകൾ, ആരാധനാ സ്ഥലങ്ങൾ, പരമ്പരാഗത ഗിരിവർഗ്ഗ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥലം, ശവസംസ്കാര സ്ഥലങ്ങളും ക്രിമേഷൻ ഗ്രൗണ്ടുകളും മുതലായവയെ പ്രത്യേകിച്ച് ദോഷകരമായി ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ബാധിച്ചാൽ, അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന കഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചതിനു ശേഷം മാത്രമേ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കാവൂ എന്ന് നിയമങ്ങളിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2.11. പ്രധാന മാനദണ്ഡങ്ങൾ

RFCTLARR Act, 2013 പ്രകാരം സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, അതിന് മേൽ നോട്ടവും നേതൃത്വവും നൽകേണ്ടത് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അധികാര പരിധിയിലുള്ള നിയമാനുസൃത സംവിധാനമാണ്. ജില്ലാ കളക്ടർ ഉൾപ്പെടുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥ സംവിധാനം സഗൗരവം പരിഗണിക്കേണ്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ വിസ്തൃതി
- വസ്തുവിന്റെ വിപണി വില
- വസ്തുവിലുള്ള സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തുക്കളുടെ വില
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ സംഭവിക്കുന്ന നഷ്ടസാധ്യതകൾ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ അടുത്തുള്ള മറ്റ് സ്ഥലങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ട സാധ്യതകൾ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലൂടെ താമസം മാറേണ്ടി വരുന്നതു മൂലമുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ.
- ബിസിനസ്സ് സ്ഥലം മാറേണ്ടിവരുന്നതിന്റെ പ്രത്യാഘാതം
- ഭൂമിയിൽ നിന്ന് കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ലാഭത്തിന്റെ കുറവ്

2.12. ഉപസംഹാരം

മുദാക്കൽ ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന വസ്തുതകൾ അവതരിപ്പിക്കാനാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ പ്രത്യേകതകൾ, സവിശേഷതകൾ, അവയിലുള്ള വൃക്ഷങ്ങളുടെ വിവരണം, അതിരുകൾ, പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ബാധകമാകുന്ന നിയമങ്ങൾ മുതലായവയും ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.

പഠനത്തിന്റെ രീതി ശാസ്ത്രമാണ് അടുത്ത അദ്ധ്യായത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. പഠനം നടത്തുന്ന ടീം, പഠനത്തിന്റെ സമീപനം, വിവരശേഖരണ മാർഗ്ഗങ്ങളും രീതികളും എന്നിവ വിശദമായി അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം മൂന്ന്
സാമൂഹികഘാത പഠനത്തിന്റെ രീതി ശാസ്ത്രം
(Methodology)

3.1 ആമുഖം

ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ, മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജുകളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹികാഘാത പഠനം നടത്തിയ രീതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിശദീകരണവും പഠനം നടത്തിയ സോഷ്യൽ ഇംപാക്റ്റ് അസൈസ്സ്മെന്റ് (SIA) യൂണിറ്റ് ആയ അദ്ധ്യാന എന്ന സന്നദ്ധ സംഘടനയുടെ പങ്കുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.

3.2. സാമൂഹികാഘാത പഠനം നടത്തിയ ഏജൻസി

നിർദ്ദിഷ്ട ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി സാമൂഹികാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിന് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ കളക്ടർ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത് അദ്ധ്യാന എന്ന ഏജൻസിയേയാണ്. 1860-ലെ സൊസൈറ്റി ആക്ട് XXI പ്രകാരം 2002-ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് നിലവിൽ തിരുവനന്തപുരം ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സന്നദ്ധ സംഘടനയാണ് അദ്ധ്യാന. തുടർച്ചയായി പഠനങ്ങളും വിലയിരുത്തലുകളും നടത്തിയ പരിചയം പ്രസ്തുത സംഘടനയ്ക്ക് ഉണ്ട്.

3.3. സാമൂഹികാഘാത പഠനം നടത്തിയ ടീം

പരിചയ സമ്പന്നരായ 4 പേരാണ് സാമൂഹിക ആഘാത പഠനം നടത്തിയ ടീമിലുള്ളത്. ശ്രീ. ഷാജി സഖറിയ ടീം ലീഡറായി പ്രവർത്തിച്ചു.

Table No. 3.1.. സാമൂഹിക ആഘാത പഠന ടീം

Sl. No.	Name	Qualification & Designation	Experience
1.	Sri. Shaji Zachariah	M.A. Sociology Team Leader	More than 25 years of experience in Social Work Research and Consulting
2.	Mr. Juno Lopez	B. Tech., MBA, LLB, SIA Unit Legal Advisor	5 years experience in research and consulting . 10 years experience in Social Work.
3.	Mr. Riyaz M.R.	M.Com Project Coordinator	2 years experience in research and training.
4.	Mrs. Rajammal R.	B.Sc. Project Assistant	10 years experience in field work, accounting and computer operations.
5.	Dr. J.M. John	M.A., LL.B, Ph.D Project Consultant	30 years in Social work, research and consultancy.

3.4. പഠന രീതിയും സമീപനവും

3.4.1. പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകൾ (Primary Sources)

1. പദ്ധതി ബാധിത വസ്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥരും അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളും.
2. പ്രസ്തുത പ്രദേശത്തെ ജനപ്രതിനിധികൾ.
3. എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ, കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി, തിരുവനന്തപുരം.
4. വില്ലേജ് ഓഫീസ് സ്റ്റാഫ്, മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി
5. മുദാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ് സ്റ്റാഫ്.
6. ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടറുടെ ഓഫീസ് സ്റ്റാഫ്.

3.4.2. ദ്വിതീയ സ്രോതസ്സുകൾ (Secondary Sources)

1. തിരുവനന്തപുരം ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടർ (എൽ.എ)യുടെ ഓഫീസിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായ രേഖകൾ.
2. സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാരുടെ ഓഫീസിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായ രേഖകൾ.
3. മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജ് ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് ശേഖരിച്ച രേഖകൾ.
4. LARR Act, 2013 എന്ന നിയമവും അനുബന്ധ ചട്ടങ്ങളും നിയമങ്ങളും.
5. Policy of the State of Kerala for Compensation in Land Acquisition [G.O.(MS) No. 485/2015/RD dt. 23/09/2015].

മുൻകൂട്ടി തയ്യാറാക്കിയ അഭിമുഖ പട്ടിക (Interview Schedule) ഉപയോഗിച്ച് പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് അദ്ധ്യാന SIA ടീം നേരിട്ടും ഫോണിലൂടെയും ഈമെയിലിലൂടെയും ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച്, വിശകലനം ചെയ്ത്, പദ്ധതിയുടേയും സാമൂഹികാഘാത പഠനത്തിന്റേയും മുഖ്യ ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തിയാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ദ്വിതീയ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് ലഭ്യമായ വിവരങ്ങളുടെ വസ്തുനിഷ്ഠത ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലൂടെ ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ ആണ് ഇന്റർവ്യൂ ഷെഡ്യൂൾ വഴി ശേഖരിച്ചത്. നഷ്ടങ്ങളെപ്പറ്റിയും നഷ്ടപരിഹാര പ്രതീക്ഷകളെപ്പറ്റിയും അവർ വിവരം നൽകി. എല്ലാവരേയും ഉൾപ്പെടുത്തി സുതാര്യമായും പങ്കാളിത്താധിഷ്ഠിതമായുമാണ് പഠനം പുരോഗമിച്ചത്. ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ മറ്റൊരു അധ്യായത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്..

3.5. പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്

പഠനം നടത്തുന്ന അധ്യാന SIA Unit തയ്യാറാക്കിയ കരട് റിപ്പോർട്ട് പഠന വിധേയമാക്കുന്നതിനും തൽപരകക്ഷികളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമായി RFCTLARR Act, 2013-ൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്നത് പ്രകാരം ഒരു പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് ----- തീയതി -----വച്ച് ----- മണിക്ക് സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

പബ്ലിക് ഹിയറിംഗിന്റെ നോട്ടീസ് എല്ലാ തൽപര കക്ഷികൾക്കും ലഭ്യമാക്കുകയും ദിനപത്രിത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

പങ്കെടുത്തവരുടെ പട്ടിക

പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് കഴിഞ്ഞാൻ അതിന്റെ നടപടിക്രമങ്ങളും ലഭിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും ഈ അധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

3.6. ഉപസംഹാരം

മുദാക്കൽ ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി സ്ഥലമേറ്റെടുക്കൽ നടപടിയുടെ ഭാഗമായി നടത്തിയ സാമൂഹ്യ അഘാത പഠനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റിയാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പരാമർശിച്ചത്. നാലാമത്തെ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഭൂമിയുടെ മൂല്യനിർണ്ണയമാണ് നടത്തുന്നത്.

അദ്ധ്യായം നാല്
ഭൂമിയുടെ മൂല്യ നിർണ്ണയം
(Land Valuation)

4.1. ആമുഖം

ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ രണ്ട് വില്ലേജുകളിലായി നിർമ്മിക്കുന്ന ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി 65.7760 സെന്റ് സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. അങ്ങനെ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, അതുമൂലം ആ ഭൂമിയ്ക്കും അതിന്റെ ഉടമയ്ക്കും സമൂഹത്തിനും ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള നഷ്ടം നികത്തേണ്ടത് നിയമാനുസൃതമായ ബാധ്യതയാണ്. അതിനായി ഭൂമിയുടെ മൂല്യ നിർണ്ണയം സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാഹചര്യങ്ങൾ കൂടി കണക്കിലെടുത്ത് അപഗ്രഥിക്കുന്നതിനാണ് ഈ അധ്യായം മാറ്റി വെച്ചിരിക്കുന്നത്.

4.2. ആഘാതം സംഭവിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടിവരുന്ന ഭൂമി 65.776 സെന്റ് ആണ്. മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി എന്നീ വില്ലേജുകളിലാണ് ഈ ഭൂമി ഉള്ളത്. മൂന്ന് വസ്തുക്കളും പുറയിടങ്ങളാണ്. വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ കാണുക.

Table No. 4.1. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

Sl. No.	Village	Block	Re-Survey No	Area in Cents	Area in Ares	Area in Hectors
1	Mudakkal	45	121/9	30.0105	12.15	0.1215
2	Mudakkal	45	121/26	8.2745	3.35	0.0335
3	Avanavanchery	42	92/10	27.491	11.13	0.1113
Total	2	3	3	65.776	26.63	0.2663

4.3. പദ്ധതിമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന ആഘാതം

നിലവിൽ മൂന്നു പേരുടെ ഉടമസ്ഥതയിലാണ് മൂന്ന് വസ്തുക്കളും. കെട്ടിടങ്ങളോ, മറ്റേതെങ്കിലും നിർമ്മിതികളോ ഈ വസ്തുക്കളിലില്ല. താമസ സ്ഥലമോ, കച്ചവട സ്ഥലമോ, വ്യാവസായിക സ്ഥാപനങ്ങളോ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളോ, ആതുരലയങ്ങളോ ഇവയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. ഉടമസ്ഥർ മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിലാണ് താമസിക്കുന്നത്.

മുന്ന് പുരയിടങ്ങളിലും വിവിധ തരം വൃക്ഷ ലതാദികളുണ്ട്. സർവ്വേ നമ്പർ 121/9-ൽ ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജയുടെ ഭൂമിയിൽ (4) തേക്കു മരം, (2) തൈതെങ്ങുകൾ, (4) തെങ്ങുകൾ, (2) കശുമാവുകൾ, ഒരു അക്ഷേഷ്യാ മരം, ഒരു പ്ലാവ്, (2) വട്ടത്താമര, ഒരു മഞ്ചണാത്തി എന്നിവയാണ് ഉള്ളത്. ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാറിന്റെ 92/10 സർവ്വേ നമ്പരിലെ ഭൂമിയിൽ നിലവിൽ മുപ്പത്തിമൂന്ന് (33) റബ്ബർ മരങ്ങൾ, (2) അക്ഷേഷ്യാ മരങ്ങൾ, (2) വട്ടത്താമര എന്നിവ നിൽക്കുന്നു. 121/26 സർവ്വേ നമ്പരിലുള്ള വസ്തുവിൽ ഇരുപത്തിയഞ്ച് (25) വാഴകൾ (രണ്ടു മുടുകളിലായി), രണ്ട് തൈതെങ്ങുകൾ നാല് മുരിങ്ങകൾ, ഒരു പ്ലാവ് എന്നിവയുണ്ട്.

മുന്ന് ഭൂവുടമകൾക്കും അവരുടെ ഭൂമികളും അവയിലെ മരങ്ങളും, ചെടികളും ഒക്കെയാണ് നഷ്ടമാകുന്നത്.

Table No. 4.2. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

Sl. No.	Re-Survey No	Total Area in Cents	Land to be acquired	Land Owner	Assets in the Land
1.	121/9	30.0105	30.0105	ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ	തേക്ക്മരം - 4 തൈതേക്ക് - 2 തെങ്ങ് - 4 കശുമാവ് - 2 പ്ലാവ് - 1 വട്ടത്താമര - 2 മഞ്ചണാത്തി - 1
2.	121/26	8.2745	8.2745	ശ്രീ. പ്രതാപൻ കൃഷ്ണൻ	വാഴ - 25 (2 മുട്) തൈതെങ്ങ് - 2 പ്ലാവ് - 1 മുരിങ്ങ - 4
3	90/10	27.491	27.491	ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ	റബ്ബർ മരങ്ങൾ - 33 അക്ഷേഷ്യാ - 2 വട്ടത്താമര - 2

4.4. പദ്ധതി ബാധിത വസ്തുക്കളുടെ സമീപം പൊതു ഇടങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവയുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗവും പദ്ധതി മൂലമുള്ള ആഘാതവും.

സർവ്വേ നമ്പർ 121/9-ലെ വസ്തുവിന്റെ അതിരിനോട് ചേർന്ന് തെക്കു വശം ടാറിട്ട റോഡ് പോകുന്നുണ്ട്. പൊതുജനങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്ക് പോകുന്നതിനും സമീപ പ്രദേശത്തുള്ള വീടുകളിലേക്ക് പോകുന്നതിനും ഈ റോഡ് നിരന്തരം ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഈ ഭൂമിയോട് ചേർന്നു കിടക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വശത്തുകൂടെ ഇതേ റോഡ് പോകുന്നുണ്ട്. (Resurvey No. 121/26) ഈ ഭൂമിയുടെ മറ്റൊരു വശത്തു കൂടെ അയിലം - വെഞ്ഞാറമൂട് റോഡ് കടന്നു പോകുന്നു. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ ഈ വസ്തുവിന്റെ സാമ്പത്തിക മൂല്യം കൂടുതലാണെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജിലെ 92/10 സർവ്വേ നമ്പരിലെ ഭൂമിയുടെ ഒരു വശത്തു കൂടെ നേടുംപറമ്പ് - കാരിക്കൂന്ന് റോഡ് കടന്നു പോകുന്നതിനാൽ, ഈ ഭൂമിയുടേയും മൂല്യം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന മൂന്ന് ഭൂമികളും റോഡ് സൗകര്യം ഉള്ളവയാണ്.

മൂന്ന് വസ്തുക്കളുടെ വശങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന റോഡുകൾ പൊതു സ്ഥലങ്ങളാണെങ്കിലും, പദ്ധതി യാഥാർത്ഥ്യമാകുമ്പോൾ, ഈ റോഡുകൾക്ക് യാതൊരുവിധ പ്രതികൂല ആഘാതങ്ങളും ഉണ്ടാകാനിടയില്ല. പദ്ധതിയുടെ ഉപയോക്താക്കൾക്ക് പദ്ധതിയുമായി അടുത്തു നിന്ന് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുവാൻ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് കഴിയും. സുരക്ഷിതത്വത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും ഈ റോഡുകൾക്ക് മികച്ച പ്രതിരോധവും കാഴ്ചകളും ഉറപ്പാക്കാനാകും. ദോഷഫലങ്ങളൊന്നും ഈ റോഡുകൾ മൂലം ഉണ്ടാകാനിടയില്ല.

Table No. 4.3. പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

Sl. No.	Re-Survey No	Land Owners	Land to be acquired	Assets affected
1.	121/9	ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ	30.0105 സെന്റ്	മരങ്ങൾ, ചെടികൾ നഷ്ടമാകും.
2.	121/26	ശ്രീ. പ്രതാപൻ	8.2745 സെന്റ്	വാഴകൃഷി. മറ്റു ചെറുമരങ്ങൾ
3	90/10	ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ	27.491 സെന്റ്	കൃഷിസ്ഥലം, റബ്ബർ മരങ്ങൾ

Table No. 4.4. പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം

Sl. No.	Re-Survey No	Land Owners	Land to be acquired	Transfer Details
1.	121/9	ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ	30.0105 സെന്റ്	പരമ്പരാഗത വസ്തു
2.	121/26	ശ്രീ. പ്രതാപൻ	8.2745 സെന്റ്	പരമ്പരാഗത വസ്തു
3	90/10	ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ	27.491 സെന്റ്	പരമ്പരാഗത വസ്തു

4.5. വിലനിലവാരം

തദ്ദേശവാസികളുമായി നടത്തിയ ആശയവിനിമയത്തിലൂടെ മനസ്സിലാക്കിയത്, പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സെന്റിന് ഏകദേശം മൂന്നു ലക്ഷം രൂപ വില ലഭിക്കുമെന്നാണ്. കഴിഞ്ഞ മൂന്നു വർഷത്തെ ക്രയവിക്രയങ്ങൾ കൂടെ കണക്കിലെടുത്ത് കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ അന്തിമ വില നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

4.6. ഉപസംഹാരം

ഭൂമിയുടെ കിടപ്പ്, റോഡുകളുടെ സ്ഥിതി, വസ്തുക്കളുടെ തരം, പ്രദേശത്തെ ജനസാന്ദ്രത, മറ്റ് വികസന സാഹചര്യങ്ങൾ, ഭാവിയിലെ വികസന സാധ്യത എന്നിവ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, മുദാക്കൽ ജലവിതരണ പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിവരങ്ങളാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ളത്. ബാധിതരായ കുടുംബങ്ങളുടേയും അവരുടെ ഭൂമിയുടേയും മറ്റു സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തുക്കളുടേയും വിവരങ്ങളാണ് അടുത്ത അധ്യായത്തിലെ ഉള്ളടക്കം.

അദ്ധ്യായം അഞ്ച്
ബാധിതരായ കുടുംബങ്ങളുടെയും വസ്തുവക
കളുടെയും വിലമതിപ്പും തിട്ടപ്പെടുത്തലും
(Estimation and Enumeration of affected families and
Assets)

5.1. ആമുഖം

സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതു കൊണ്ട് ബാധിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തികൾക്കോ സമൂഹത്തിനോ നികത്താനാകാത്ത കഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടോ എന്ന് കണ്ടെത്താനാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ ശ്രമിക്കുന്നത്.

5.2. വില നിശ്ചയിക്കുമ്പോൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നേരിട്ടു ബാധിക്കുന്ന മൂന്ന് കുടുംബങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. അവരുടെ ഭൂമി പദ്ധതിക്കായി കൈ മാറുമ്പോൾ, അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വളരെ വിലപിടിപ്പുള്ള സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്താണ് നഷ്ടമാകുന്നത്. എന്നാലും, ഈ മൂന്നു കുടുംബങ്ങളും നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമികളിലല്ല താമസിക്കുന്നത്.

പദ്ധതിമൂലം നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ പട്ടിക വർഗ്ഗത്തിൽ പെടുന്നവരോ വനവാസികളോ അല്ല. അവർ ഇപ്പോൾ താമസിക്കുന്ന സ്ഥലം പൊതുഇടങ്ങളല്ല. പദ്ധതിക്കായി വിട്ടു നൽകുന്ന സ്ഥലം അവരുടെ ഉപജീവനത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതല്ല. പ്രസ്തുത സ്ഥലം സർക്കാറിന്റെ പദ്ധതികളിലൂടെ ലഭ്യമായതല്ല. പ്രസ്തുത ഉടമസ്ഥർ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലല്ല ജീവിക്കുന്നത്, പ്രത്യുത, ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങളിലാണ്.

പദ്ധതിമൂലം അനുകൂലമായി ബാധിക്കുന്നത് സമൂഹത്തെയാണ്. പ്രത്യേകിച്ചു, മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ കുടുംബങ്ങളെ. അവർക്ക് ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാകും. ദോഷ ഫലങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ഉണ്ടാവുകയുമില്ല.

പദ്ധതിമൂലം മൂന്നു കുടുംബങ്ങൾക്കുമായി നഷ്ടപ്പെടുന്നത് 65.775 സെന്റ് സ്ഥലമാണ്. പ്രദേശത്തെ മതിപ്പുവില ഒരു സെന്റിന് ഏകദേശം മൂന്നു ലക്ഷം രൂപ വരെ ഉണ്ടെന്ന് പരിസരവാസികൾ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുക്കളിൽ ആദായകരമായി ചെയ്യുന്ന കൃഷി നടക്കുന്നില്ല. സർവ്വെ നമ്പർ 92/10-ൽ റബ്ബർ തൈകൾ നട്ടിരിക്കുന്നു. അഞ്ചു വർഷമെങ്കിലും കഴിഞ്ഞാലേ, അതിൽ നിന്ന് ആദായം പ്രതീക്ഷിക്കാനാകൂ. സർവ്വെ നമ്പർ 121/9-ൽ കുറെ വൃക്ഷങ്ങളും കുറ്റിച്ചെടികളുമാണുള്ളത്. ആദായം നൽകുന്ന യാതൊന്നും അവിടെയില്ല. സർവ്വെ നമ്പർ

121/26-ൽ കുറെ വാഴകളും, മരച്ചീനി കമ്പുകളും കാണുന്നു. എലി ശല്യമുള്ളതിനാൽ ആദായ സാധ്യത വിരളമാണ്.

Table No. 5.1. പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം

Sl. No.	Re-Survey No	Land Owners	വൃക്ഷ ലതാദികൾ
1.	121/9	ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ	തേക്ക്മരം - 4 തൈതേക്ക് - 2 തെങ്ങ് - 4 കശുമാവ് - 2 പ്ലാവ് - 1 വട്ടതാമര - 2 മഞ്ചണാത്തി - 1
2.	121/26	ശ്രീ. പ്രതാപൻ	വാഴ - 25 (2 മുട്) തൈതെങ്ങ് - 2 പ്ലാവ് - 1 മുരിങ്ങ - 4
3	90/10	സുരേഷ് ബാബു	റബ്ബർ മരങ്ങൾ - 33 അക്കേഷ്യ - 2 വട്ടത്താമര - 2

Table No. 5.2. ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയും നിലവിലെ വിഭവങ്ങളും

Sl. No.	Re-Survey No	Total Area in Cents	Land to be acquired	Land Owner	Assets in the Land
1.	121/9	30.0105	30.0105	ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ	തേക്ക്മരം - 4 തൈതേക്ക് - 2 തെങ്ങ് - 4 കശുമാവ് - 2 പ്ലാവ് - 1 വട്ടതാമര - 2 മഞ്ചണാത്തി - 1
2.	121/26	8.2745	8.2745	ശ്രീ. പ്രതാപൻ കൃഷ്ണൻ	വാഴ - 25 (2 മുട്) തൈതെങ്ങ് - 2 പ്ലാവ് - 1 മുരിങ്ങ - 4
3	90/10	27.491	27.491	ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ	റബ്ബർ മരങ്ങൾ - 33 അക്കേഷ്യ - 2 വട്ടത്താമര - 2

5.3. ഉപസംഹാരം

ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾക്ക് ആകർഷകമായ വില ലഭിക്കാൻ സാധ്യത ഉള്ളപ്പോഴും, അതുമൂലം കാലതായ പ്രശ്നങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ഉടമകൾക്കോ സമൂഹത്തിനോ ഉണ്ടാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്താനാണ് ഈ അധ്യായത്തിലെ കണ്ടെത്തലുകളും പ്രസ്ഥാവനകളും രേഖപ്പെടുത്തുന്നത്. ഭൂവുടമകളുടെ സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങളാണ് അടുത്ത അധ്യായത്തിൽ വിശദീകരിക്കുകയും വിശകലനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നത്.

അദ്ധ്യായം ആറ്
ഭൂവുടമകളുടെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹ്യ
സാഹചര്യങ്ങൾ
(Socio Economic Conditions)

6.1. ആമുഖം

RFCT LARR Act 2013 പ്രകാരം, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾക്ക് മാനുവുമാ ന്യായവുമായ രീതിയിൽ നഷ്ടപരിഹാരം പണമായി തന്നെ നൽകേണ്ടതും, അങ്ങനെ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് നിയമാനുസൃതമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതുമാണ്. അവയിൽ വളരെ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന കാര്യമാണ്. ഭൂവുടമകളുടെ നിലവിലെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങൾ. ഭൂവുടമകളിൽ നിന്ന് നേരിട്ടും ഫോണിലൂടെയും ഈമെയിലിലൂടെയും ശേഖരിച്ച സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങളെ പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങളാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിലുള്ളത്.

മൂന്നിൽ ഒരു ഭൂവുടമ (121/26) തന്റെ സ്ഥലം പദ്ധതിക്കായി സ്വന്തമായി വിട്ടു നൽകാൻ സമ്മതമല്ല എന്ന് അറിയിച്ചുവെങ്കിലും പ്രസ്തുത വ്യക്തിയുടെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ വസ്തു ഉടമയിൽ നിന്ന് തന്നെ ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. അവയും ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

അതിനാൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥരുടേയും അവരുടെ കുടുംബങ്ങളുടേയും പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനജീവിതത്തിന്റെയും പ്രത്യേകതകളെ പറ്റി ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് വിശകലനം ചെയ്തതു വഴി ലഭിച്ച കണ്ടെത്തലുകൾ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ് ഇവിടെ ചെയ്യുന്നത്.

6.2. പ്രാഥമിക വിവരങ്ങൾ

പഠനസമയത്ത് ലഭിച്ച വിവരങ്ങളനുസരിച്ച് മൂന്നു ഭൂവുടമസ്ഥരുടെ കുടുംബങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കേണ്ട ഭൂമിയുടെ പുറത്ത് മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിലാണ് താമസിക്കുന്നത്. മൂന്ന് കുടുംബങ്ങളിലായി വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് പോയ മക്കളെ ഒഴിവാക്കിയാൽ, ആകെ 8 പേരാണുള്ളത്. 4 പുരുഷന്മാരും 4 സ്ത്രീകളും. ഭൂവുടമകളിൽ, ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ (സർവ്വേ നമ്പർ 121/9) ഇപ്പോൾ വരുമാന ദായകമായ തൊഴിലുകളൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. ശ്രീ. പ്രതാപൻ (സർവ്വേ നമ്പർ 121/26), ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാർ (സർവ്വേ നമ്പർ

92/10) എന്നിവർ നിർമ്മാണ മേഖലയിലെ കുലി തൊഴിലാളികളാണ്. അവർക്ക് പ്രതിമാസം 5000 രൂപയ്ക്കും 10000 രൂപയ്ക്കും ഇടയിൽ വരുമാനം ലഭിക്കുന്നു എന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

Table No. 6.1 കുടുംബ വിവര സംഗ്രഹം

Sl. No.	Re-Survey No	Land Owners	No. of Family members	Male	Female
1.	121/9	Smt. Baby Girija	1	-	1
2.	121/26	Sri. Pratapan	5	3	2
3	90/10	Sri. Suresh Kumar	2	1	1
Total	3	3	8	4	4

Table No. 6.2 വരുമാനവും തൊഴിലും

Sl. No.	Re-Survey No	Land Owners	തൊഴിൽ	മാസ വരുമാനം (രൂപയിൽ)
1.	121/9	Smt. Baby Girija	ഇല്ല	ഇല്ല
2.	121/26	Sri. Pratapan	കുലിപ്പണി	5000 - 10000
3	90/10	Sri. Suresh Kumar	കുലിപ്പണി	5000 -10000

6.3. ദാരിദ്ര്യരേഖ

മൂന്നു ഭൂവുടമകളും അവരുടെ കുടുംബങ്ങളും ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് മുകളിലുള്ളവരാണ്. (എ.പി.എൽ). അവരുടെ കൈവശമുള്ള റേഷൻ കാർഡുകളിൽ നിന്ന് ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാണ്.

6.4. വസ്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥതയും വിസ്തീർണ്ണവും

മുദാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ അയിലം പ്രദേശത്തു നിന്ന് ഏറ്റെടുക്കുന്നത് രണ്ട് വസ്തുക്കളാണ്. അവ ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 30.0105 സെന്റും ശ്രീ. പ്രതാപന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള

8.2745 സെന്റ് വസ്തുക്കളും ആണ്. അതേ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നേടുംപറമ്പ് പ്രദേശത്തു നിന്ന് ഏറ്റെടുക്കുന്ന 27.491 സെന്റ് സ്ഥലം ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാറിന്റെതാണ്.

Table No. 6.3 വരുമാനവും തൊഴിലും

Sl. No.	Re-Survey No	Land Owners	തണ്ടപ്പേര്	Area in cents
1.	121/9	Smt. Baby Girija		30.0105
2.	121/26	Sri. Pratapan		8.2745
3	90/10	Sri. Suresh Kumar		27.491
Total	3	3		65.775

6.5. സാമൂഹിക വിഭാഗം

മൂന്ന് ഭൂവുടമകളും ഒ.ബി.സി. (മറ്റ് പിന്നോക്ക വിഭാഗങ്ങൾ)യിൽ പെടുന്നവരും ഹിന്ദുക്കളുമാണ്. ഈഴവ സമുദായാംഗങ്ങളാണ് അവർ.

6.6. ഭൂവുടമകളുടെ സമ്മതം

മൂന്ന് സർവ്വേ നമ്പറുകളിലെ ഭൂമികളും മുഴുവനായി ഏറ്റെടുക്കാൻ ആണ് സർക്കാർ പദ്ധതി. രണ്ടു ഭൂവുടമകൾ ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളോട് പൂർണ്ണമായി യോജിച്ച്, ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമായാൽ തങ്ങളുടെ ഭൂമി വിട്ടു കൊടുക്കാമെന്ന് സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ശ്രീ. പ്രതാപൻ അതിന് തയ്യാറല്ല. തന്റെ മൂന്നു മക്കൾക്കും വേണ്ടി വീട് പണിയാനുള്ളതിനാലാണ് അത്തരം ഒരു തീരുമാനമെടുത്തതെന്ന് അദ്ദേഹം അറിയിച്ചു.

6.7. ആരോഗ്യസ്ഥിതി

വസ്തു ഉടമകളുടെ ആരോഗ്യസ്ഥിതി സാധാരണം എന്നാണ് വിലയിരുത്തുന്നത്. എങ്കിലും, പ്രമേഹം, രക്തസമ്മർദ്ദം മുതലായ രോഗങ്ങൾ അലട്ടുന്നതായി രണ്ട് ഉടമകൾ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

6.8. വസ്തുക്കളുടെ സ്രോതസ്സ്

ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന മൂന്ന് വസ്തുക്കളും ഇപ്പോഴത്തെ ഉടമകൾക്ക് പരമ്പരാഗതമായി ലഭിച്ചവയാണ്. മൂന്ന് വസ്തുക്കളും പുരയിടങ്ങളാണ്. മൂന്നിനും പട്ടയം ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

6.9. പ്രാദേശിക സാഹചര്യങ്ങൾ

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ആളുകളിൽ ധനികരും ദരിദ്രരുമുണ്ട്. ചെറുകിട കർഷകരും കുലിപ്പണിക്കാരുമാണ് ഏറെയും.

6.10. സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ സ്വാധീനം

ഹിന്ദുമതത്തിലെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾ അവരവരുടെ സാമൂഹിക സംഘടനകളിൽ അംഗങ്ങളാണ്. എസ്.എൻ.ഡി.പി., എൻ.എസ്.എസ്. മുതലായ സംഘടനകൾക്ക് കാര്യമായ സ്വാധീനം ഉള്ള ഇടങ്ങളാണിവിടെ. സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾ വിപുലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അവരൊക്കെത്തന്നെ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗവുമാണ്. പദ്ധതി വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥരിൽ എസ്.എൻ.ഡി.പി. അംഗമായ ഒരാൾ ഉൾപ്പെടെ മൂന്നു പേരും ഈഴവ സമുദായത്തിൽപ്പെടുന്നവരാണ്.

6.11. മറ്റ് വസ്തുക്കളിൽ ഉടമസ്ഥത

മൂന്ന് ഭൂവുടമകൾക്കും, ഏറ്റെടുക്കാനായി നിശ്ചയിട്ടുള്ള ഭൂമി കൂടാതെ, മറ്റ് ഭൂമികളുണ്ട്. അവിടെയാണ് അവർ കുടുംബമായി താമസിക്കുന്നത്.

6.12. പ്രദേശത്തെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക സാഹചര്യങ്ങൾ

പ്രധാനമായും കൃഷിക്കാരുടെയും കുലിപ്പണിക്കാരുടെയും പാർക്കുന്ന പ്രദേശത്ത് വ്യവസായങ്ങളില്ല എന്നാണ് മനസ്സിലാക്കുന്നത്. കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ, ബാങ്കുകൾ എന്നിവ അടുത്തില്ല. സ്ത്രീകളും സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഭൂരിഭാഗം സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി വരുമാനം നേടുന്നവരാണ്.

6.13. ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ

ഉപജീവനത്തിനായി, പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാനോ ലഭ്യമാക്കാനോ സാഹചര്യമില്ല എന്നാണ് ഭൂവുടമകൾ അറിയിച്ചത്. പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് രണ്ടു ഭൂവുടമകളും ഇല്ല എന്ന് ഒരു ഭൂവുടമയും വ്യക്തമാക്കി. സ്വകാര്യ ആസ്തികളുണ്ടെന്ന് രണ്ടുപേരും ഇല്ലെന്ന് ഒരാളും വെളിപ്പെടുത്തി. റോഡ്, ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ ഉണ്ടെന്ന് മൂന്നുപേരും പറഞ്ഞു. ചന്ത സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന് അടുത്തുണ്ടെന്ന് രണ്ടുപേരും ഇല്ലെന്ന് ഒരാളും അറിയിച്ചു. വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്ക് പ്രത്യേക ആകർഷണം തോന്നുന്ന സ്ഥലമല്ലിത്. സഹകരണ സംഘങ്ങൾ ഇവിടെ അടുത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.

സൗന്ദര്യാത്മക സങ്കല്പങ്ങളോ ഗുണങ്ങളോ ആവശ്യങ്ങളോ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രൂപീകൃതമായിട്ടില്ല. ജനങ്ങൾ അവരവരുടെ ഭൂമികളിൽ വീട് വെച്ച് താമസിക്കുന്നു.

രണ്ടുപേർക്ക് കോൺക്രീറ്റ് ചെയ്ത വീടുകളും, ഒരാൾക്ക് ഓലമേഞ്ഞ വീടുമാണുള്ളത്. പദ്ധതി പ്രദേശത്ത്, പക്ഷേ, ധാരാളം കോൺക്രീറ്റ് വീടുകൾ കാണുന്നുണ്ട്.

സാമൂഹ്യ ഇടങ്ങളോ ഹാളുകളോ വായനശാലകളോ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിനടുത്തില്ല. അയിലത്ത് സ്ഥലമെടുക്കുന്നതിന്റെ ഒരതിരിനോട് ചേർന്ന് പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ശിവക്ഷേത്രമുണ്ട്. ഒരു മതിൽ ക്ഷേത്രത്തേയും, നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേയും (121/9) വേർതിരിക്കുന്നു.

ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമികളിൽ ജലവിതരണത്തിനുള്ള പൈപ്പുകളോ ജലസ്രോതസ്സുകളോ മാലിന്യ സംസ്കരണ മാർഗ്ഗങ്ങളോ കാണപ്പെടുന്നില്ല. സ്കൂളുകൾ വളരെ അടുത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നില്ല. അയിലത്ത് ഒരു സർക്കാർ ഹോമിയോപ്പതി ഡിസ്പെൻസറി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. അംഗൻവാടികളും റേഷൻ കടകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ താരതമ്യേന കുറവുള്ള സ്ഥലമാണിത്. സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് ഒരുമിച്ച് കൂടാനുള്ള സ്ഥലം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

6.14. പദ്ധതി മൂലമുണ്ടാകുന്ന ലാഭ നഷ്ടങ്ങൾ

റബ്ബർ മരങ്ങൾ നട്ടു പിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നെടുപറമ്പിലെ ശ്രീ. സുരേഷ് കുമാറിനാണ് താരതമ്യേന നഷ്ട സാധ്യത അധികമായിട്ടുള്ളത്. മറ്റു രണ്ട് സ്ഥലങ്ങളിലും കാര്യമായ കൃഷി നിലവിലില്ല. ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജയുടെ സ്ഥലത്ത് ചില മരങ്ങൾ വളരുന്നുണ്ട്. നിർമ്മിതികളോ അവയിലെ വൈദ്യുതീകരണമോ ജല സ്രോതസ്സുകളോ ശൗചാലയങ്ങളോ ഈ പദ്ധതി മൂലം ബാധിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

6.15. പദ്ധതിമൂലമുള്ള ആഘാതം

പഠനം നടന്ന സമയത്തെ വിലയിരുത്തൽ പ്രകാരം, നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുത്താൽ, പ്രസ്തുത ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാന നഷ്ടം കൊണ്ട് ഉടമസ്ഥർക്ക് പ്രതികൂല സാഹചര്യമുണ്ടാവില്ല. കാരണം, വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന കൃഷി ഇപ്പോൾ മൂന്ന് സ്ഥലങ്ങളിലും കാണാനില്ല. വാഴയും മരച്ചീനിയും കൃഷിചെയ്യുന്നുവെന്ന് പറയുന്ന ഭൂമിയിൽ (സർവ്വേ നമ്പർ 121/26) നിന്നും വരുമാനം ലഭിക്കുന്നില്ല. എലിയും പന്നിയും വന്ന് വാഴയും മരച്ചീനിമുടുകയും തുരന്നു തിന്നുന്നു എന്നാണ് വിവരം.

മേൽപ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ, നിർമ്മിതികൾ, വൈദ്യുതീകരണം, കൃഷി, ജലസ്രോതസ്സുകൾ, ശൗചാലയങ്ങൾ, ഓടകൾ എന്നിവയൊന്നും തന്നെ ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ നിലവിലില്ലാത്തതിനാൽ, അവയുടെ നഷ്ടം വിലയിരുത്തേണ്ടി വരുന്നില്ല. ഏറ്റെടുത്തതിനു ശേഷം ആ സ്ഥലത്തേക്ക് ഉടമസ്ഥർക്ക് പ്രവേശിക്കേണ്ട ആവശ്യം വരുന്നില്ല.

പ്രസ്തുത ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതു കൊണ്ട് ഉടമസ്ഥരുടേയോ മറ്റുള്ളവരുടേയോ തൊഴിൽ, വരുമാനം, ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ, ജീവിത നിലവാരം, ഉത്പാദന വിഭവങ്ങൾ എന്നിവയൊന്നും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഉടമസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ച് സാമ്പത്തികമായി മറ്റുള്ളവരെ ആശ്രയിക്കേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടാകുന്നുമില്ല. ചുറ്റുപാടുമുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ഉപജീവന സാധ്യതകളെ പദ്ധതി തടയുന്നില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, ശുദ്ധജല ലഭ്യത കൂടുന്നതിനാൽ, സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതം കുറെക്കൂടെ മെച്ചപ്പെട്ടതാകുകയും ചെയ്യും. നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുത്താൽ, അതു മൂലം പദ്ധതി പ്രദേശത്തോ അതിന് ചുറ്റുമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലോ ഉള്ള പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾക്ക് യാതൊരു തരത്തിലും പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാവുകയില്ല. മണ്ണ്, വായു, ജലം, വനങ്ങൾ

എന്നിവയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കില്ല. പ്രത്യുത, ജലശുദ്ധീകരണ വിതരണ പദ്ധതിമൂലം പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും ഗുണമേന്മയും വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും.

പൊതു വിഭവങ്ങളെ മാത്രമല്ല, സ്വകാര്യവസ്തുക്കൾ, സേവനങ്ങൾ, യൂട്ടിലിറ്റീസ് (utilities) എന്നിവയേയും ഒരു തരത്തിലും പദ്ധതി പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നില്ല. ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ സേവനങ്ങൾ, ഭവന നിർമ്മാണ സൗകര്യങ്ങൾ, റോഡുകൾ, മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന മാർഗ്ഗങ്ങൾ, കുഴൽ കിണറുകൾ മുതലായവയേയും ബാധിക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഇവയൊന്നും ബാധിക്കാത്ത വിധമാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി പദ്ധതിക്കായി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ജലശുദ്ധീകരണ - വിതരണ പദ്ധതി വരുന്നതിലൂടെ അന്യ സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ ജോലിയേയോ ജീവിതത്തേയോ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും വയോജനങ്ങളുടേയും ജീവിതത്തേയോ ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളേയോ ആരോഗ്യത്തേയോ അത് പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുകയില്ല എന്ന് വ്യക്തമായിട്ടുണ്ട്.

പ്രദേശിക രാഷ്ട്രീയ സ്ഥിതിഗതികളേയോ ജനാധിപത്യ പ്രക്രിയകളേയോ സാമ്പത്തിക - പരിസ്ഥിതി സന്തുലിതാവസ്ഥയേയോ സാംസ്കാരിക ജീവിതം, മൂല്യങ്ങൾ വിശ്വാസങ്ങൾ എന്നിവയെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ബാധിക്കുന്ന പദ്ധതിയല്ല നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. കുറ്റകൃത്യങ്ങളോ നിയമവിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളോ വർദ്ധിക്കുന്നില്ല. കുടിയിറക്ക് പ്രശ്നമാകുന്നില്ല. സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അക്രമം, കുടുംബ ബന്ധങ്ങളിൽ അസ്വാരസ്യങ്ങൾ എന്നിവയൊന്നും പദ്ധതി മൂലം പ്രദേശത്ത് ഉണ്ടാവുകയില്ല എന്ന് തീർത്തു പറയാവുന്നതാണ്.

പദ്ധതി നടപ്പിലാകുമ്പോൾ, വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകാൻ ഇടയുള്ള ആഘാതങ്ങളെയും പ്രത്യാഘാതങ്ങളെയും കുറിച്ച് വിലയിരുത്തുക യുണ്ടായി. പദ്ധതി പൂർവ്വ ഘട്ടത്തിൽ സംഭവിക്കാനിടയുള്ള കാര്യങ്ങളായ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ, ഭൂമിയുടെ വില അമിതമായി ഉയരുന്ന പ്രതിഭാസം, പദ്ധതി സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കാനാകുമോ എന്ന സന്ദേഹം എന്നിവ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ

അർഹിക്കുന്നതാണ്. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള അന്യ സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ തള്ളിക്കയറ്റം, തൊട്ടടുത്ത് താമസിക്കുന്നവരുടെ ആരോഗ്യ പരിപാലനം എന്നിവയും പ്രധാന വിഷയങ്ങളാണ്. പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കി, ജലവിതരണം നടക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തൊഴിൽ നഷ്ട സാധ്യത, സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ, ആരോഗ്യമേഖലയിലെ നേട്ടങ്ങൾ എന്നിവയേയും വിലയിരുത്തലിന് വിധേയമാക്കുകയുണ്ടായി. ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ, പദ്ധതി നടപ്പാക്കാ നാകാതെ വരികയോ, തുടങ്ങിയതിനു ശേഷം നിറുത്തിവയ്ക്കേണ്ടി വരികയോ ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിലെ സാമ്പത്തിക നഷ്ടം, പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ, ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ നഷ്ട സാധ്യത എന്നിവയും പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ട പ്രശ്നങ്ങളായി ഉയർന്നു വരാവുന്നതാണ്. അതിനാൽ, അവയെല്ലാം മുൻകൂട്ടി കണ്ട്, അവയൊക്കെ സംഭവിച്ചാൽ, ചെയ്യേണ്ട/ തീരുമാനിക്കേണ്ട നടപടികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് മുൻകൂർ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

6.16. പദ്ധതിയിൽ നിന്നുള്ള പ്രതീക്ഷകൾ

പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണത്തിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളെപ്പറ്റി ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥരും പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളും ബോധ്യമുള്ളവരാണ്. പദ്ധതി വഴി സാമൂഹിക ക്ഷേമവും ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളും മെച്ചപ്പെടുമെന്ന് അവർ കരുതുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച്, ആരോഗ്യം, ശുചിത്വം എന്നിവയിൽ മികവുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയേറെയാണ് എന്ന് എല്ലാവരും വിശ്വസിക്കുന്നു.

6.17. പദ്ധതി മൂലമുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം

മൂന്ന് കുടുംബങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ ഭൂമി പദ്ധതിക്കായി കൈമാറേണ്ടി വരുമ്പോൾ അവർക്കുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തി മാത്രമേ പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ടു പോകാനാകൂ. ഭൂമിക്ക് നിയമാനുസൃതം നൽകേണ്ട ന്യായവും നീതിപൂർവ്വകവുമായ വില എത്രയും വേഗം നൽകുന്നതാണ് ഏറെ പ്രധാനം. മൂന്ന് ഭൂവുടമകളിൽ രണ്ടുപേരും പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി വിട്ടുനൽകാൻ തയ്യാറാണെന്ന് അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൂന്നാമത്തെ ഉടമയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി വസ്തു ഏറ്റെടുത്താലെ പദ്ധതി നടപ്പാക്കാനാകൂ. സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളും ജനപ്രതിനിധികളും ഇതിനായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. അത് സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ, സർവ്വെ നമ്പർ 121/26 ഒഴിവാക്കി പദ്ധതി രൂപരേഖ മാറ്റി നടപ്പാക്കുകയുമാകാം.

6.18. ഉപസംഹാരം

മുദാക്കൽ ജലവിതരണ പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ അതിന് വേണ്ടി ആസ്തി / സ്ഥലം വിട്ടു പോകുന്നവർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അതിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഫലപ്രദമാണ്.

അദ്ധ്യായം ഏഴ്
സാമൂഹിക ആഘാതങ്ങൾ
(Social Impact)

7.1. ആമുഖം

മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന് വേണ്ടി മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജുകളിൽ നടപ്പാക്കാൻ തീരുമാനിച്ച ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയുടേയും, ഉപരിതല ജലസംഭരണിയുടേയും നിർമ്മാണം എന്ന പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ മൂല്യനിർണ്ണയം, ബാധിതരായ കുടുംബങ്ങളുടേയും, അവരുടെ സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തുക്കളുടേയും വിവരങ്ങൾ, ഭൂവുടമകളുടെ സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാംസ്കാരിക സാഹചര്യങ്ങൾ മുതലായ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുടെ പഠനവും വിശകലനങ്ങളും നടത്തിയതു വഴി കണ്ടെത്തിയ സാമൂഹിക ആഘാതങ്ങൾ എന്താണെന്നാണ് ഏഴാമത്തെ അധ്യായത്തിൽ പറയുന്നത്. വ്യക്തിപരവും കുടുംബ പരവുമായ ആഘാതങ്ങളെപ്പറ്റി മറ്റ് അധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

7.2. സാമൂഹികഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള രൂപരേഖയും സമീപനങ്ങളും

പദ്ധതി പൂർത്തിയായി ജലവിതരണം തടസ്സമില്ലാതെ ദീർഘകാലം സേവനമുറപ്പിക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലും അതിനു ശേഷവും പദ്ധതി മൂലം സമൂഹത്തിലുണ്ടാകാൻ ഇടയുള്ള നല്ലതും ചീത്തയുമായ ഫലങ്ങളെയാണ് ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ആഘാതം എന്ന പദം കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളെ (Results) മൂന്നായി മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

1. പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കിയാലുടൻ പെട്ടെന്ന് സ്വാഭാവികമായി ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം - അതിനെ output അഥവാ immediate results എന്നു വിളിക്കാം.
2. പെട്ടെന്നുണ്ടാകുന്ന ഫലം മൂലം അതിന് ഒപ്പമോ ശേഷമോ അതു കാരണമോ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം - അതിനെ outcome അഥവാ intermediate result എന്നു വിളിക്കാം.
3. മൂന്നാമത്തെയായി നിർവ്വചിക്കപ്പെടുന്നത് Outcome കാരണം

ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്ന ഫലം - അതിനെ impact എന്ന് വിളിക്കാം.

എങ്കിലും നിയമത്തിൽ ഇത്തരം കാണാത്തതിനാൽ, ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ആഘാതം എന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ഈ മൂന്ന് വിഭാഗത്തിലും വരുന്ന ഫലങ്ങളെയാണ്.

7.3. സാമൂഹിക ആഘാതങ്ങൾ

ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ഇതുവരെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് പ്രതികൂലമായ യാതൊരു ആഘാതങ്ങളുമുണ്ടാവില്ല എന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയ്ക്ക് ഹ്രസ്വകാല - ദീർഘകാല ഗുണ ഫലങ്ങളേ ഉള്ളൂ എന്നും കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

7.3.1. നിർമ്മാണ ഘട്ടം

ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയുടേയും ഉപരിതല ജലസംഭരണി യുടേയും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങി അവസാനിക്കുന്നതു വരെയുള്ള ആദ്യഘട്ടത്തിൽ കൂടുതൽ വിദഗ്ദ്ധ - അവിദഗ്ദ്ധ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. കോൺട്രാക്ടർ, എൻജിനീയർമാർ, സൂപ്പർ വൈസർമാർ, തൊഴിലാളികൾ എന്നിവർക്ക് തൊഴിലുണ്ടാകും. നിർമ്മാണ സാമഗ്രികൾ വിൽക്കുന്ന കച്ചവടക്കാർ, തൊട്ടടുത്ത് ഉള്ള പെട്ടിക്കടകൾ, ചായക്കടകൾ എന്നിവ നടത്തുന്ന കച്ചവടക്കാർ, ചെറു ഹോട്ടലുകൾ നടത്തുന്നവർ എന്നിവർക്ക് വിപണനം മെച്ചപ്പെടും. അതിലൂടെ ഈ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് വരുമാനം വർദ്ധിക്കുകയും കുറെ കുടുംബങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി ഉയരുകയും ചെയ്യും. സ്വാഭാവികമായും, സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതയും, സാമൂഹിക പുരോഗതിയും സംഭവിക്കും. ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലകളിൽ അനുകൂല പ്രതിഫലനങ്ങൾ ഉണ്ടാകും.

7.3.2. നിർമ്മാണാനന്തര ഘട്ടം

പദ്ധതി ലക്ഷ്യം വച്ചിട്ടുള്ള ഫലം ലഭ്യമായിത്തുടങ്ങും. മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധജലം കുറഞ്ഞ ചിലവിൽ ലഭ്യമാകും. കൂടാതെ, ഓപ്പറേറ്റർ, പരിപാലകർ മുതലായ തസ്തികകളിൽ ദീർഘകാല തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ഇത്തരം ഒഴിവുകളിലേക്ക് പ്രാദേശികവാസികളെ പരിഗണിക്കുക കയ്യുമാവാം. അതിന്റെ ഫലമായി ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ വരുമാനവും ആരോഗ്യവും മെച്ചപ്പെടും. കൂടാതെ, അതിന്റെ മൊത്തം ഫലമായി സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതഭാരം കുറയും. കുട്ടികളുടെ ജലജന്യ രോഗങ്ങളിൽ കാര്യമായ കുറവുണ്ടാകും. ചുരുക്കത്തിൽ വികസനത്തിന്റെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യത്തിൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ആരോഗ്യവും സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയും ലഭ്യമാകും. സമൂഹത്തിനും വ്യക്തികൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും ഈ ഫലങ്ങൾ ദീർഘകാലം അനുഭവിക്കാനാവുകയും ചെയ്യും.

Table No. 7.1 സാമൂഹിക ആഘാതങ്ങൾ

Sl. No.	ഘട്ടങ്ങൾ	Out put	Outcome	Impact
1.	നിർമ്മാണ ഘട്ടം	കൂടുതൽ തൊഴിൽ/ കൂടുതൽ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പ്രാദേശിക കച്ചവടക്കാർക്ക് കൂടുതൽ വിപണനം, ലാഭം	കൂടുതൽ വരുമാനം/ കൂടുമ്പത്തിൽ നല്ല ഭക്ഷണം മരുന്ന് എന്നിവ ലഭ്യം	സമൂഹത്തിൽ സാമ്പത്തിക പുരോഗതി/ കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യം വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുന്നു.
2.	നിർമ്മാണാനന്തര ഘട്ടം Post-commissioning	മുദാക്കൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാകുന്നു. ഓപ്പറേറ്റർ, പരിപാലകർ മുതലായ തസ്തികകളിൽ ദീർഘകാല തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു.	കൂടുമ്പ ചെലവ് കുറയുന്നു. സ്ത്രീകളുടെ ജോലി ഭാരം കുറയുന്നു.	പൊതുവെ മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിൽ ജലസുരക്ഷയും ആരോഗ്യ സുരക്ഷയും വർദ്ധിക്കുന്നു. സാമൂഹിക സമൃദ്ധിയും സുസ്തിര വികസനവും ഉണ്ടാകുന്നു. കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുന്നു. വയോജനങ്ങളുടെ ജീവിതം ഗുണമേന്മയുള്ളതാകുന്നു.

പട്ടികയിൽ പരാമർശിക്കുന്നതുപോലെ, പദ്ധതി മൂലമുള്ള അനുകൂലമായ ആഘാതങ്ങൾ (ഗുണഫലങ്ങൾ) എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും ബാധകമാണ്. കുട്ടികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കും വയോജനങ്ങൾക്കും കൂടുതൽ പ്രയോജനം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാകുക എന്നത് സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ പ്രധാന അടിസ്ഥാനമാണല്ലോ. നേരിട്ടും അല്ലാതെയുമുള്ള പ്രയോജനം അന്യസംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും ലഭ്യമാകും.

7.4. ഗുണപരമായ ആഘാത മേഖലകൾ

- ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങൾ, അവസരങ്ങൾ
- വരുമാന വർദ്ധനവ് - കുടുംബത്തിലും, സമൂഹത്തിലും
- ജലലഭ്യത - സർവ്വ വിഭാഗത്തെയും, എല്ലാ ദിവസവും
- സ്വകാര്യ ആസ്തികൾക്കും ഗുണകരം
- ആരോഗ്യമേഖലയിൽ നേരിട്ട് പ്രയോജനം
- വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് അനുകൂല പ്രതിഫലനം
- സ്ത്രീസുരക്ഷ വർദ്ധനവ്
- സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും വയോജനങ്ങളുടേയും മികച്ച ആരോഗ്യം.

7.5. ഉപസംഹാരം

പദ്ധതിമൂലം സമൂഹത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന output, outcome, impact എന്നിവയാണ് ഈ അധ്യായത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾ തിരിച്ച് വിശകലനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വീണ്ടും നടത്തുന്ന ഗുണദോഷ വിശകലനമാണ് അടുത്ത അധ്യായത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്.

അദ്ധ്യായം എട്ട്
ഗുണദോഷ വിശകലനം
(Cost – Benefit Analysis)

8.1. ആമുഖം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള നേട്ടങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും മാത്രമല്ല, സമീപ സ്ഥലങ്ങളിലെ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള നേട്ടങ്ങളും, കോട്ടങ്ങളും എന്തൊക്കെ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ. പദ്ധതിയുടെ ന്യായീകരണവുമായി ഈ ഗുണഭോക്താക്കൾ വിശദീകരണത്തിന് ബന്ധമുണ്ട്.

8.2. ആസ്തികളുടെ സംഗ്രഹം

മൂന്ന് ഭൂമികളുടെ ഉടമകളാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സ്ഥലമെടുപ്പ് നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്നത്. അവരുടെ ഭൂമികളിൽ വ്യക്ത ലതാദികളുണ്ടെങ്കിലും കെട്ടിടങ്ങളോ മറ്റ് നിർമ്മിതികളോ ഒന്നും തന്നെയില്ല.

8.3. ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന നേട്ടങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും.

8.3.1. നേട്ടങ്ങൾ

- ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമികൾക്ക് നിയമാനുസരണമായി ലഭിക്കുന്ന വില മാന്യമായ പുന:നികേഷപങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുത്താം.
- മതിപ്പു വിലയേക്കാൾ മൂന്നോ നാലോ മടങ്ങ് വില ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.
- ജനങ്ങളുടെ ഗുരുതര പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരമാകുന്ന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാകാൻ ഭൂവുടമകൾക്ക് കഴിയും.
- ഉടമകളുടെ സാമൂഹ്യ മൂലധനം പതിന്മടങ്ങ് വർദ്ധിക്കും.
- രാഷ്ട്ര നിർമ്മാണ പ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളികളാകാം.

8.3.2. കോട്ടങ്ങൾ

- വർഷങ്ങളായി കൈവശം വച്ച് അനുഭവിച്ച് വന്നിരുന്ന ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടും.
- സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തായ ഭൂമിയുടെ വിലയായി

ലഭിക്കുന്ന തുക ദീർഘകാല നിക്ഷേപമായി മാറ്റാനാകുന്നില്ലെങ്കിൽ, ക്രമേണ തീർന്നുപോയേക്കാം.

- ഭാവിയിൽ ഭൂമിയുടെ വില വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ, കൈവിട്ടുപോയ ഭൂമിയെപ്പറ്റി നഷ്ടബോധം തോന്നാം.

നിർദ്ദിഷ്ട നിർമ്മാണം വഴി ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന നേട്ടങ്ങൾ കോട്ടങ്ങളുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, സാമൂഹികമായും സാമ്പത്തികമായും അവരുടെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത് എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

8.4. സമീപത്തെ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന നേട്ടങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും

8.4.1. നേട്ടങ്ങൾ

- ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ സമീപത്തുള്ള വസ്തുക്കളുടെ വില സ്വാഭാവികമായും ഉയർന്നുവരും.
- ചെറിയ കച്ചവടക്കാർക്ക് ഗുണകരമാകും.
- കുറഞ്ഞ തോതിലെങ്കിലും ജോലിസാധ്യത വർദ്ധിക്കും.
- ജലലഭ്യതയുള്ള പ്രദേശത്ത് സ്ഥലം വാങ്ങി താമസിക്കാൻ ആളുകൾക്ക് കൂടുതൽ താൽപര്യമാകും.

8.4.2. കോട്ടങ്ങൾ

- കാര്യമായ യാതൊരു പ്രതികൂല ഫലങ്ങളും സമീപവാസികൾക്ക് ഉണ്ടാകുകയില്ല.

8.5. മറ്റു പ്രധാന നിരീക്ഷണങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമികളുടെ ഉടമകൾ ഒ.ബി.സി. വിഭാഗത്തിൽ പെട്ടവരാണ്. പട്ടികജാതി / പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്നവരല്ല.

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് ഉടമകളോ മറ്റുള്ളവരോ താമസിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ, പദ്ധതിമൂലം കുടിയൊഴിപ്പിക്കൽ പ്രശ്നം ഉദിക്കുന്നില്ല. മൂന്നു വസ്തുക്കളും പുരയിടങ്ങളാണെങ്കിലും റബ്ബർ മരങ്ങൾ വെച്ചു പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു വസ്തു (സർവ്വെ നമ്പർ 92/10) ഒഴികെ മറ്റ് രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളിലും കാര്യമായ കൃഷി കാണുന്നില്ല. മേൽ വിവരിച്ച തരത്തിലുള്ള വ്യക്ത ലതാദികളാണ് ഉള്ളത്. അതിനാൽ തന്നെ, ആരുടേയും ഉപജീവന മാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല.

ഈ പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ ഏതെങ്കിലും സർക്കാർ പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ചവയല്ല. പരമ്പരാഗതമായി ലഭ്യമായവ ആണ്.

മേൽ പ്രസ്താവിച്ച കാര്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി സ്ഥലമെടുക്കുമ്പോൾ, ഭൂവുടമകൾക്കോ സമീപ വാസികൾക്കോ പൊതു സമൂഹത്തിനോ കാര്യമായ നാശനഷ്ടങ്ങളുണ്ടാകുന്നില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, ന്യായവില കാലതാമസം കൂടാതെ ലഭിച്ചാൽ, നല്ല രീതിയിലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുകയും ചെയ്യും.

8.6. ഉപസംഹാരം

മുദാക്കൽ ശുദ്ധജലവിതരണ പദ്ധതിക്കായി സ്ഥലമെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും സമൂഹത്തിനും ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളുടെ വിശകലനമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചത്. അടുത്ത അദ്ധ്യായത്തിൽ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പ്ലാൻ വിശദീകരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം ഒൻപത്
സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി
(Social Impact Mitigation Plan)

9.1. ആമുഖം

ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ മുദാക്കൽ, അവനവഞ്ചേരി വില്ലേജുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന ശുദ്ധജലവിതരണ പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ആഘാതങ്ങളെപ്പറ്റിയും പ്രത്യാഘാതങ്ങളെപ്പറ്റിയുമാണ് കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചത്. ഈ അദ്ധ്യായത്തിലാകട്ടെ, പ്രതികൂല പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ വിലയിരുത്തി അവ ദൂരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനവും മാർഗ്ഗങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്ന സാമൂഹികാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്.

9.2. പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

മുദാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ അയിലം, നെടുപറമ്പ് പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഉപകാരപ്രദമാകുന്ന വിധം ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്, മൂന്ന് പേരുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള മൂന്ന് വസ്തുക്കൾ ഏറ്റെടുക്കാനും, അവിടെ പദ്ധതിക്കാവശ്യമായ കെട്ടിടങ്ങളും യന്ത്രസാമഗ്രികളും സ്ഥാപിക്കാനുമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ധാരാളം കുടുംബങ്ങൾക്ക് പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടും. എന്നിരുന്നാലും ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്ന മൂന്ന് കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഇത് നഷ്ടം തന്നെയാണ്. ആ ഭൂമിയിലെ വൃക്ഷലതാദികൾ, അവയിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്ന ആദായം, അത് എത്ര ചെറുതാണെങ്കിൽ പോലും, ഉടമസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ച് നഷ്ടങ്ങൾ തന്നെയാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട വസ്തുക്കളിൽ ആരും താമസിക്കാത്തതും, മറ്റ് കെട്ടിടങ്ങളോ കച്ചവട സ്ഥലങ്ങളോ ഇല്ലാത്തതും നഷ്ടങ്ങളുടെ ആഴവും വ്യാപ്തിയും കുറയ്ക്കുമെന്നേയുള്ളൂ.

9.3. സാമൂഹികാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിന്റെ സമീപനം

മാന്യമായ നഷ്ടപരിഹാരവും നടപടിക്രമങ്ങളിലുള്ള സുതാര്യതയും വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകങ്ങളാണ്. RFCTLARR Act, 2013 സെക്ഷൻ 26, 27, 28, 29-ൽ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന നടപടികളും മാനദണ്ഡങ്ങളും പാലിച്ച്, പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഭൂവുടമയ്ക്ക് മാന്യവും സുതാര്യവും മികച്ചതുമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കുക എന്നതാണ് സാമൂഹികാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിന്റെ സമീപനം.

9.4. സാമൂഹികാഘാത ലഘൂകരണ പ്ലാനിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. പദ്ധതിമൂലം നഷ്ടമാകുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉടമകൾക്ക് നഷ്ടമാകുന്ന ഭൂമിയുടേയും അവയിലെ വൃക്ഷലതാദികളുടേയും വില നിയമാനുസരണം കണക്കാക്കി ഇടനിലക്കാരെ ഒഴിവാക്കി എത്രയും വേഗം വിതരണം ചെയ്യുക.
2. ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളെ പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കാൻ സഹായിക്കുക.
3. ഭൂമി വിട്ടു നൽകുന്നവർക്ക് യാതൊരു പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാകാതെ കൂടുതൽ മികച്ച ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ സഹായിക്കുക.

9.5. പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി രൂപീകരണ പ്രക്രിയ

ഭൂമി വിട്ടു നിൽക്കുന്നതു വഴി ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ എങ്ങനെ നികത്താനാകും എന്നതിനെക്കുറിച്ച് പഠന സമയത്ത് അന്വേഷിക്കുകയും ആലോചിക്കുകയും ചെയ്തു. നിയമവ്യവസ്ഥകളും പരിശോധിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ലഘൂകരണ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

9.6. അർത്ഥനാധികാരിയുടെ പങ്ക്

Form No. 2 (Rule 3(3) പ്രകാരം, കേരള വാട്ടർ അതോറ്ററി എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ (പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ) സമർപ്പിച്ച പ്രസ്ഥാവന ആഘാതലഘൂകരണ പ്ലാൻ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, അയിലത്ത് 6 MLD ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലയും, നെടുമ്പറമ്പിൽ 19LL OHSR ഉപരിതല ജല സംഭരണിയും നിർമ്മിക്കുക എന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമം വകുപ്പ് 40 പ്രകാരം, അടിയന്തിരമായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി അടിയന്തിരമായി നടപ്പാക്കേണ്ടതാണെന്ന് പറയുന്നതിന് കാരണം, മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിൽ ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമായതിനാലാണ് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ നൽകേണ്ട നഷ്ടപരിഹാര തുകയ്ക്ക് ബഡ്ജറ്റ് അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഭൂവുടമകളുടെ സമ്മതം പരിഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് അനുയോജ്യമായ മറ്റ് സ്ഥലങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല എന്നും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

9.7. മേൽ നോട്ട കർത്തവ്യങ്ങൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ നിയമങ്ങൾക്കും ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുയോജ്യമായി നടക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി ഒരു മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റിയെ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്. ജനപ്രതിനിധികൾ, പൊതു പ്രവർത്തകർ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരെ പ്രസ്തുത സമിതിയിൽ ഉചിതമായ പ്രാതിനിധ്യത്തോടെ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

9.8. പബ്ലിക് ഹിയറിംഗിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ

9.9. പ്രതികൂല ഫലമുണ്ടാക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനും ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും പരിഹരിക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ.

- നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ, നിയമാനുസരണം, കോൺട്രാക്ടർ, തൊഴിലാളികൾ, മറ്റ് അനുബന്ധ കാര്യങ്ങൾ എന്നിവരെ സമയക്രമമനുസരിച്ച്, ബഡ്ജറ്റ് നിശ്ചയിച്ച് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുക.
- പദ്ധതി പ്രകാരം അംഗീകൃത രൂപരേഖയ്ക്ക് അനുയോജ്യമായി നിർമ്മാണം പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പു വരുത്തുക.
- ഗുണമേന്മയുള്ള ഉപകരണങ്ങളും നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളും ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.
- നിർമ്മാണ പുരോഗതി നിശ്ചിത സമയക്രമമനുസരിച്ച് വിലയിരുത്തുക.

- വേണ്ടത്ര സുരക്ഷാ ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തുകയും അവയുടെ പ്രവർത്തന ക്ഷമത മികച്ചതായി നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുക.
- കെട്ടിടങ്ങൾ തകർന്നു വീഴുക, യന്ത്രങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുക മുതലായ ദുരന്തങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാനായി എല്ലാ പഴുതുകളും അടച്ച് ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.
- നിർമ്മാണാനന്തര ഘട്ടത്തിൽ, ജലവിതരണം നന്നായി നടത്താനാവശ്യമായ ജീവനക്കാരെയും ചെലവുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി പ്രാദേശിക ഉപഭോക്തൃ സമിതിയേയും നിയോഗിക്കുക. ഉപഭോക്തൃ സമിതിയ്ക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനവും കടമകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും നൽകുകയും അതിന്റെ പ്രവർത്തനം നിശ്ചിത കാലയളവുകളിൽ വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- നിർമ്മാണ പൂർവ്വ ഘട്ടത്തിൽ, ഭൂവുടമകൾക്ക് നൽകേണ്ടതായ നഷ്ട പരിഹാരത്തുക ന്യായമായും നിയമാനുസരണവും നിശ്ചയിച്ച് എത്രയും വേഗം കൈമാറുക.
- പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അവബോധം വളർത്തുന്നതിനായി ശ്രദ്ധിക്കുക. അവരുടെ സഹകരണം പദ്ധതിയിലുടനീളം നിർണ്ണായകമാണ്.

9.10. ഉപസംഹാരം

എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും ഏടുക്കേണ്ട മുന്നറിയിപ്പുകളും ശ്രദ്ധയും പരമപ്രധാനമാണെന്ന് ഈ അദ്ധ്യായത്തിലെ മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ അടിവരയിടുന്നു. പ്രതികൂല പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറവാണെങ്കിലും അപ്രതീക്ഷിതമായുണ്ടായേക്കാവുന്ന വിപത്തുകൾ കൂടിക്കണക്കിലെടുത്താണ് പ്ലാൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്.

അദ്ധ്യായം പത്ത്
പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകളും ശുപാർശകളും
(Findings and Recommendations)

10.1. ആമുഖം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമൂഹികാഘാത പഠനം നടത്തിയപ്പോൾ കണ്ടെത്തിയ കാര്യങ്ങളും അതിനോടനുബന്ധിച്ച് ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വന്ന സാമൂഹിക ആഘാത മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാനും ഈ അവസാന അദ്ധ്യായത്തിൽ സംക്ഷിപ്തമായി ഉൾക്കൊള്ളിക്കുകയാണ്.

10.2. പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകൾ

- പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, മുദാക്കൽ വില്ലേജിലെ റീ സർവ്വേ നമ്പർ 121/9, 121/26 എന്നീ വസ്തുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥരായ രണ്ടു പേരുടേയും, അവനവന്റേതായി വില്ലേജിലെ റീ സർവ്വേ നമ്പർ 92/10 എന്ന വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥന്റേയും കുടുംബങ്ങളെയാണ്, പദ്ധതി നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്നത്.
- ശ്രീമതി. ബേബി ഗിരിജ (സർവ്വേ നം. 121/9), സുരേഷ് കുമാർ (സർവ്വേ നം. 92/10) എന്നീ ഭൂവുടമകൾ തങ്ങളുടെ 57 സെന്റ് സ്ഥലം (രണ്ടിടങ്ങളിലായി) പദ്ധതിക്കായി വിട്ടു നൽകാൻ തയ്യാറാണ്. ശ്രീ. പ്രതാപൻ (സർവ്വേ നം. 121/26) എന്നയാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള പ്രസ്തുത സ്ഥലം വിട്ടു നൽകാനാവില്ല എന്നും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- മൂന്നു സ്ഥലങ്ങളിലും അതിന്റെ ഉടമകൾ താമസിക്കുന്നില്ല. അവിടെ വീടുകളോ, കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങളോ, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളോ, അങ്കൻവാടി മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളോ നിലവിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നില്ല. അവിടങ്ങളിൽ തൊഴിലിടങ്ങളോ, സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളോ, രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ ഓഫീസുകളോ ഒന്നും തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.

- മൂന്ന് സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ (സർവ്വേ നം. 92/10) മാത്രം റബ്ബർ തൈകൾ വളരുന്നുണ്ട്. മറ്റൊരിടത്ത് (സർവ്വേ നം. 121/9) വലുതും ചെറുതുമായ വൃക്ഷലതാദികളാണ് ഉള്ളത്. കൃഷി ചെയ്യുന്നില്ല. പാഴ് ചെടികളും വളർന്ന് വരുന്നുണ്ട്. മൂന്നാമത്തെ ഇടത്തിൽ (സർവ്വേ നം. 121/26) കുറച്ച് വാഴകൾ നിൽക്കുന്നുണ്ട്. മരച്ചീനി നട്ടതിന്റെ അടയാളങ്ങളുണ്ട്. എലി ശല്യം മൂലം കമ്പുകൾ വളരുന്നില്ല.
- മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതിക്കായി കൈമാറിയാലും, ഉടമകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവരുടെ ജീവിതത്തിലോ ഉപജീവനത്തിലോ കാര്യമായ നഷ്ടങ്ങൾ സംഭവിക്കുകയില്ല എന്ന് കാണുന്നു.
- സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലൂടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സാമൂഹികമായോ സാമ്പത്തികമായോ സാംസ്കാരികമായോ രാഷ്ട്രീയമായോ യാതൊരു പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാവുകയില്ല എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.
- മാത്രമല്ല, പദ്ധതി മൂലം ടി പ്രദേശത്തെ മുഴുവൻ ജനങ്ങൾക്കും ശുദ്ധജലം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. സ്വന്തമായി കിണർ, കുഴൽ കിണർ മുതലായവ ഇല്ലാത്ത ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധജലം സൗജന്യമായി ലഭിക്കുന്നതിനാൽ, അവരുടെ ജീവിതങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടും. ആരോഗ്യ രംഗത്ത് ഏറെ ഗുണകരമായ നേട്ടങ്ങളുണ്ടാകും.
- ഭൂമി പദ്ധതിക്കായി വിട്ടു നൽകുന്നവർക്ക് ന്യായമായ തുക വിലയായി ലഭിക്കുന്നതിനാൽ, കൂടുതൽ ലാഭകരമായ രീതികളിൽ പണം നിക്ഷേപിക്കാൻ കഴിയും. അവർക്കും സമൂഹത്തിനും ഇത് പലതരത്തിൽ പ്രയോജനകരമാകുകയും ചെയ്യും. പുതിയ തൊഴിലവസരങ്ങളും, വ്യാപാര വാണിജ്യ സംരംഭങ്ങളും ഉണ്ടാകാനുള്ള സാധ്യതകളും കാണുന്നു.

നേട്ടങ്ങൾ

- ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമികൾക്ക് നിയമാനുസരണമായി ലഭിക്കുന്ന വില മാന്യമായ പുന:നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുത്താം.

- മതിപ്പു വിലയേക്കാൾ മൂന്നോ നാലോ മടങ്ങ് വില ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.
- ജനങ്ങളുടെ ഗുരുതര പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരമാകുന്ന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാകാൻ ഭൂവുടമകൾക്ക് കഴിയും.
- ഉടമകളുടെ സാമൂഹ്യ മൂലധനം പതിമടങ്ങ് വർദ്ധിക്കും.
- രാഷ്ട്ര നിർമ്മാണ പ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളികളാകാം.

കോട്ടങ്ങൾ

- വർഷങ്ങളായി കൈവശം വെച്ച അനുഭവിച്ചു വന്നിരുന്ന ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടും.
- സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തായ ഭൂമിയുടെ വിലയായി ലഭിക്കുന്ന തുക ദീർഘകാല നിക്ഷേപമായി മാറ്റാനാകുന്നില്ലെങ്കിൽ, ക്രമേണ തീർന്നുപോയേക്കാം.
- ഭാവിയിൽ ഭൂമിയുടെ വില വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ, കൈവിട്ടു പോയ ഭൂമിയെപ്പറ്റി നഷ്ടബോധം തോന്നാം.

സമീപത്തെ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന നേട്ടങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും

നേട്ടങ്ങൾ

- ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ സമീപത്തുള്ള വസ്തുക്കളുടെ വില സ്വാഭാവികമായും ഉയർന്നുവരും.
- ചെറിയ കച്ചവടക്കാർക്ക് ഗുണകരമാകും.
- കുറഞ്ഞ തോതിലെങ്കിലും ജോലിസാധ്യത വർദ്ധിക്കും.
- ജലലഭ്യതയുള്ള പ്രദേശത്ത് സ്ഥലം വാങ്ങി താമസ്സിക്കാൻ ആളുകൾക്ക് കൂടുതൽ താൽപര്യമാകും.

കോട്ടങ്ങൾ

- കാര്യമായ യാതൊരു പ്രതികൂല ഫലങ്ങളും സമീപ വാസികൾക്ക് ഉണ്ടാകുകയില്ല.

നിർമ്മാണ ഘട്ടം

- ജലശുദ്ധീകരണ ശാലയുടേയും ഉപരിതല ജലസംഭരണി യുടേയും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങി അവസാനിക്കുന്നതു വരെയുള്ള ആദ്യഘട്ടത്തിൽ കൂടുതൽ വിദഗ്ദ്ധ - അവിദഗ്ദ്ധ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. കോൺട്രാക്ടർ, എൻജിനീയർമാർ, സൂപ്പർവൈസർമാർ, അവിദഗ്ദ്ധ തൊഴിലാളികൾ എന്നിവർക്ക് തൊഴിലുണ്ടാകും. നിർമ്മാണ സാമഗ്രികൾ വിൽക്കുന്ന കച്ചവടക്കാർ, തൊട്ടടുത്ത് ഉള്ള പെട്ടിക്കടകൾ, ചായക്കടകൾ എന്നിവ നടത്തുന്ന കച്ചവടക്കാർ, ചെറു ഹോട്ടലുകൾ നടത്തുന്നവർ എന്നിവർക്ക് വിപണനം മെച്ചപ്പെടും. അതിലൂടെ ഈ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് വരുമാനം വർദ്ധിക്കുകയും കുറെ കുടുംബങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി ഉയരുകയും ചെയ്യും. സ്വാഭാവികമായും, സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതയും, സാമൂഹിക പുരോഗതിയും സംഭവിക്കും. ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലകളിൽ അനുകൂല പ്രതിഫലനങ്ങൾ ഉണ്ടാകും.

നിർമ്മാണാനന്തര ഘട്ടം

- പദ്ധതി ലക്ഷ്യം വച്ചിട്ടുള്ള ഫലം ലഭ്യമായിത്തുടങ്ങും. മുദാക്കൽ പഞ്ചായത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധജലം കുറഞ്ഞ ചിലവിൽ ലഭ്യമാകും. കൂടാതെ, ഓപ്പറേറ്റർ, പരിപാലകർ മുതലായ തസ്തികകളിൽ ദീർഘകാല തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ഇത്തരം ഒഴിവുകളിലേക്ക് പ്രാദേശികവാസികളെ പരിഗണിക്കുകയുമാവാം. അതിന്റെ ഫലമായി ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ വരുമാനവും ആരോഗ്യവും മെച്ചപ്പെടും. കൂടാതെ, അതിന്റെ മൊത്തം ഫലമായി സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതഭാരം കുറയും. കുട്ടികളുടെ ജലജന്യ രോഗങ്ങളിൽ കാര്യമായ കുറവുണ്ടാകും. ചുരുക്കത്തിൽ വികസനത്തിന്റെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യത്തിൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ആരോഗ്യവും സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയും ലഭ്യമാകും. സമൂഹത്തിനും വ്യക്തികൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും ഈ ഫലങ്ങൾ ദീർഘകാലം അനുഭവിക്കാനാവുകയും ചെയ്യും.

പദ്ധതിമൂലമുള്ള ആഘാതം

- പഠനം നടന്ന സമയത്തെ വിലയിരുത്തൽ പ്രകാരം, നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുത്താൽ, പ്രസ്തുത ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാന നഷ്ടം കൊണ്ട് ഉടമസ്ഥർക്ക് പ്രതികൂല സാഹചര്യമുണ്ടാവില്ല. കാരണം, വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന കൃഷി ഇപ്പോൾ മൂന്ന് സ്ഥലങ്ങളിലും കാണാനില്ല. വാഴയും മരച്ചീനിയും കൃഷിചെയ്യുന്നുവെന്ന് പറയുന്ന ഭൂമിയിൽ (സർവ്വേ നമ്പർ 121/26) നിന്നും വരുമാനം ലഭിക്കുന്നില്ല. എലിയും പന്നിയും വന്ന് വാഴയും മരച്ചീനിമുടുകയും തുരന്നു തിന്നുന്നു എന്നാണ് വിവരം.
- നിർമ്മിതികൾ, വൈദ്യുതീകരണം, കൃഷി, ജലസ്രോതസ്സുകൾ, ശൗചാലയങ്ങൾ, ഓടകൾ എന്നിവയൊന്നും തന്നെ ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ നിലവിലില്ലാത്തതിനാൽ, അവയുടെ നഷ്ടം വിലയിരുത്തേണ്ടി വരുന്നില്ല. ഏറ്റെടുത്തതിനു ശേഷം ആ സ്ഥലത്തേക്ക് ഉടമസ്ഥർക്ക് പ്രവേശിക്കേണ്ട ആവശ്യം വരുന്നില്ല.
- പ്രസ്തുത ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതു കൊണ്ട് ഉടമസ്ഥരുടേയോ മറ്റുള്ളവരുടേയോ തൊഴിൽ, വരുമാനം, ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ, ജീവിത നിലവാരം, ഉത്പാദന വിഭവങ്ങൾ എന്നിവയൊന്നും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഉടമസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ച് സാമ്പത്തികമായി മറ്റുള്ളവരെ ആശ്രയിക്കേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടാകുന്നുമില്ല. ചുറ്റുപാടുമുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ഉപജീവന സാധ്യതകളെ പദ്ധതി തടയുന്നില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, ശുദ്ധജല ലഭ്യത കൂടുന്നതിനാൽ, സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതം കുറെക്കൂടെ മെച്ചപ്പെട്ടതാകുകയും ചെയ്യും. നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുത്താൽ, അതു മൂലം പദ്ധതി പ്രദേശത്തോ അതിന് ചുറ്റുമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലോ ഉള്ള പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾക്ക് യാതൊരു തരത്തിലും പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാവുകയില്ല. മണ്ണ്, വായു, ജലം, വനങ്ങൾ എന്നിവയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കില്ല. പ്രത്യുത, ജലശുദ്ധീകരണ വിതരണ പദ്ധതിമൂലം പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും ഗുണമേന്മയും വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും.
- പൊതു വിഭവങ്ങളെ മാത്രമല്ല, സ്വകാര്യവസ്തുക്കൾ, സേവനങ്ങൾ,

യൂട്ടിലിറ്റീസ് (utilities) എന്നിവയേയും ഒരു തരത്തിലും പദ്ധതി പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നില്ല. ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ സേവനങ്ങൾ, ഭവന നിർമ്മാണ സൗകര്യങ്ങൾ, റോഡുകൾ, മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന മാർഗ്ഗങ്ങൾ, കുഴൽ കിണറുകൾ മുതലായവയേയും ബാധിക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഇവയൊന്നും ബാധിക്കാത്ത വിധമാണ് നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി പദ്ധതിക്കായി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്.

- ജലശുദ്ധീകരണ - വിതരണ പദ്ധതി വരുന്നതിലൂടെ അന്യ സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ ജോലിയേയോ ജീവിതത്തേയോ സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും വയോജനങ്ങളുടേയും ജീവിതത്തേയോ ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളേയോ ആരോഗ്യത്തേയോ അത് പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുകയില്ല എന്ന് വ്യക്തമായിട്ടുണ്ട്.
- പ്രദേശിക രാഷ്ട്രീയ സ്ഥിതിഗതികളേയോ ജനാധിപത്യ പ്രക്രിയകളേയോ സാമ്പത്തിക - പരിസ്ഥിതി സന്തുലിതാവസ്ഥയേയോ സാംസ്കാരിക ജീവിതം, മൂല്യങ്ങൾ വിശ്വാസങ്ങൾ എന്നിവയോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ബാധിക്കുന്ന പദ്ധതിയല്ല നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. കുറ്റകൃത്യങ്ങളോ നിയമവിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളോ വർദ്ധിക്കുന്നില്ല. കുടിയിറക്ക് പ്രശ്നമാകുന്നില്ല. സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അക്രമം, കുടുംബ ബന്ധങ്ങളിൽ അസ്ഥിരസ്യങ്ങൾ എന്നിവയൊന്നും പദ്ധതി മൂലം പ്രദേശത്ത് ഉണ്ടാവുകയില്ല എന്ന് തീർത്തു പറയാവുന്നതാണ്.
- പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ, വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകാൻ ഇടയുള്ള ആഘാതങ്ങളെയും പ്രത്യാഘാതങ്ങളെയും കുറിച്ച് വിലയിരുത്തുക യുണ്ടായി. പദ്ധതിപൂർവ്വ ഘട്ടത്തിൽ സംഭവിക്കാനിടയുള്ള കാര്യങ്ങളായ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ, ഭൂമിയുടെ വില അമിതമായി ഉയരുന്ന പ്രതിഭാസം, പദ്ധതി സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കാനാകുമോ എന്ന സന്ദേഹം എന്നിവ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ അർഹിക്കുന്നതാണ്. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള അന്യ സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ തള്ളിക്കയറ്റം, തൊട്ടടുത്ത് താമസിക്കുന്നവരുടെ ആരോഗ്യ പരിപാലനം എന്നിവയും

പ്രധാന വിഷയങ്ങളാണ്. പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കി, ജലവിതരണം നടക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തൊഴിൽ നഷ്ട സാധ്യത, സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ, ആരോഗ്യമേഖലയിലെ നേട്ടങ്ങൾ എന്നിവയേയും വിലയിരുത്തലിന് വിധേയമാക്കുകയുണ്ടായി. ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ, പദ്ധതി നടപ്പാക്കാ നാകാതെ വരികയോ, തുടങ്ങിയതിനു ശേഷം നിറുത്തിവയ്ക്കേണ്ടി വരികയോ ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിലെ സാമ്പത്തിക നഷ്ടം, പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ, ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ നഷ്ട സാധ്യത എന്നിവയും പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ട പ്രശ്നങ്ങളായി ഉയർന്നു വരാവുന്നതാണ്. അതിനാൽ, അവയെല്ലാം മുൻകൂട്ടി കണ്ട്, അവയൊക്കെ സംഭവിച്ചാൽ, ചെയ്യേണ്ട/ തീരുമാനിക്കേണ്ട നടപടികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് മുൻകൂർ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ശുപാർശകൾ

- നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ, നിയമാനുസരണം, കോൺട്രാക്ടർ, തൊഴിലാളികൾ, മറ്റ് അനുബന്ധ കാര്യങ്ങൾ എന്നിവരെ സമയക്രമമനുസരിച്ച്, ബഡ്ജറ്റ് നിശ്ചയിച്ച് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുക.
- പദ്ധതി പ്രകാരം അംഗീകൃത രൂപരേഖയ്ക്ക് അനുയോജ്യമായി നിർമ്മാണം പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പു വരുത്തുക.
- ഗുണമേന്മയുള്ള ഉപകരണങ്ങളും നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളും ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.
- നിർമ്മാണ പുരോഗതി നിശ്ചിത സമയക്രമമനുസരിച്ച് വിലയിരുത്തുക.
- വേണ്ടത്ര സുരക്ഷാ ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തുകയും അവയുടെ പ്രവർത്തന ക്ഷമത മികച്ചതായി നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുക.
- കെട്ടിടങ്ങൾ തകർന്നു വീഴുക, യന്ത്രങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുക മുതലായ ദുരന്തങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാനായി എല്ലാ പഴുതുകളും അടച്ച് ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.

- നിർമ്മാണാനന്തര ഘട്ടത്തിൽ, ജലവിതരണം നന്നായി നടത്താനാവശ്യമായ ജീവനക്കാരെയും ചെലവുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി പ്രാദേശിക ഉപഭോക്തൃ സമിതിയേയും നിയോഗിക്കുക. ഉപഭോക്തൃ സമിതിയ്ക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനവും കടമകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും നൽകുകയും അതിന്റെ പ്രവർത്തനം നിശ്ചിത കാലയളവുകളിൽ വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- നിർമ്മാണ പൂർവ്വ ഘട്ടത്തിൽ, ഭൂവുടമകൾക്ക് നൽകേണ്ടതായ നഷ്ട പരിഹാരത്തുക ന്യായമായും നിയമാനുസരണവും നിശ്ചയിച്ച് എത്രയും വേഗം കൈമാറുക.
- പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അവബോധം വളർത്തുന്നതിനായി ശ്രദ്ധിക്കുക. അവരുടെ സഹകരണം പദ്ധതിയിലുടനീളം നിർണ്ണായകമാണ്.

ചുരുക്കത്തിൽ, ദോഷഫലങ്ങൾ ഒന്നുമില്ലാത്തതും ഗുണ ഫലങ്ങൾ ഏറെ ഉള്ളതുമായ പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി കൈമാറുമ്പോൾ, അവയുടെ ഉടമകൾക്കും വിവിധങ്ങളായ നേട്ടങ്ങളുണ്ടാകും.

10.3. ഉപസംഹാരം

അദ്ധ്യാന നടത്തിയ സാമൂഹികഘാത പഠനത്തിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്തിയ പ്രധാന കാര്യങ്ങളാണ് ഈ അവസാന അദ്ധ്യായത്തിലുള്ളത്. സാധ്യമായ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായ വിവരങ്ങളുടേയും നേരിട്ടുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങളുടേയും പിൻബലത്തിലാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. നിയമത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തിട്ടുണ്ട്. റിപ്പോർട്ടിന്റെ ക്രമവും നിയമത്തിൽ കാണുന്ന രീതി പാലിക്കുന്നതിന് ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

